

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	I <i>Meddelelser</i>	
	
	II <i>Forberedende retsakter</i>	
	Det økonomiske og sociale Udvalg	
	Forsamling af december 1990	
91/C 60/01	Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om det administrative enhedsdokument	1
91/C 60/02	Udtalelse om Kommissionens forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 89/396/EØF om angivelser af eller mærker til identifikation af et bestemt levnedsmiddelparti	4
91/C 60/03	Udtalelse om: — forslag til Rådets forordning (EØF) om indførelse af en EF-toldkodeks, og — forslag til Rådets forordning (EØF) om fastlæggelse af de tilfælde, hvor proceduren for midlertidig indførelse med fuldstændig fritagelse for importafgifter kan benyttes, og om de særlige betingelser herfor	5
91/C 60/04	Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om afskaffelse af kontrol og formaliteter gældende for håndbagage og indchecket bagage tilhørende passagerer, der foretager en flyvning inden for Fællesskabet, samt for bagage tilhørende passagerer, der foretager en overfart ad søvejen inden for Fællesskabet	12

<u>Informationsnummer</u>	Indhold (fortsat)	Side
91/C 60/05	Udtalelse om Kommissionens forslag til Rådets direktiv om standardisering og rationalisering af rapporterne om gennemførelsen af en række miljødirektiver	15
91/C 60/06	Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelsen af EF-regler for fremgangsmåderne ved tilbudsgivning inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation	16
91/C 60/07	Udtalelse om den 19. beretning om konkurrencepolitikken	19
91/C 60/08	Udtalelse om forslag til Rådets afgørelse om et handlingsprogram for Det Europæiske År for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhed på Arbejdspladsen (1992)	25
91/C 60/09	Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstid	26
91/C 60/10	Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om overførsel af skibe fra et register til et andet inden for Fællesskabet	33
91/C 60/11	Udtalelse om : — Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 3164/76 om adgang til markedet for international vejgodstransport, og — Kommissionens forslag til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF) nr. 4059/89 om betingelserne for transportvirksomheders adgang til at udføre intern vejgodstransport i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende	35
91/C 60/12	Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om principperne for tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for tredjelandsprodukter, der føres ind i Fællesskabet	37
91/C 60/13	Udtalelse om Kommissionens forslag til Rådets direktiv om reklame for humanmedicinske lægemidler	40
91/C 60/14	Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 64/432/EØF for så vidt angår diagnosticering af kvægbrucellose og enzootisk kvægleukose	43
91/C 60/15	Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om EF-sortsbeskyttelse . . .	45

II

(Forberedende retsakter)

DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om det administrative enhedsdokument⁽¹⁾

(91/C 60/01)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 4. september 1990 under henvisning til EØF-Traktatens artikel 100 A at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvises til ØSU's sektion for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser, som udpegede Camille Giacomelli til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 5. december 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 282. plenarforsamling, den 18. december 1990, uden stemmer imod og med 1 stemme hverken for eller imod følgende udtalelse.

1. Indledning

1.1. ØSU principgodkender forordningsforslaget, idet Kommissionen ved at omredigere de tre forordninger om enhedsdokumentet ønsker at tage højde for den nye situation, som vil opstå efter den 31. december 1992, som er den frist, der i Traktatens artikel 8 A er fastsat for oprettelsen af det store indre marked, hvilket indebærer, at EF's indre grænser ophæves, og at der indføres fri bevægelighed for varer mellem medlemsstaterne.

1.2. Det følger heraf, at grænsekontrollen og -formaliteterne ved EF's indre grænser afskaffes, og at vilkårene for varesamhandelen bliver de samme som dem, der gælder for samhandel inden for én og samme medlemsstat.

1.3. Omredigeringen af de tre eksisterende forordninger på dette område kan godkendes, men giver ikke desto mindre anledning til en række spørgsmål, som behandles i punkt 3 i denne udtalelsen.

2. Tilbageblik

2.1. Som bekendt udarbejdede Kommissionen i sin tid, efter langvarige forhandlinger med repræsentanter for medlemsstaternes relevante forvaltninger, en del

forslag, som blev enstemmigt vedtaget i Rådet i medfør af Traktatens artikel 235, og som tog sigte på at forenkle formaliteterne i varesamhandelen inden for EF. Forslagene medførte en generel dokumentforenkling, idet man erstattede de forskellige EF-formularer og nationale formularer, som hidtil var benyttet i samhandelen i forbindelse med afsendelse, intern fællesskabsforsendelse, fællesskabsvarers overgang til frit forbrug eller deres henførelse under en anden ordning i bestemmelsesmedlemsstaten, med ét enkelt administrativt enhedsdokument. Indførelsen af et administrativt dokument blev allerede dengang anset for et mellemlid på vejen hen imod ophævelse af alle administrative dokumenter i varesamhandelen inden for EF.

2.2. Det administrative enhedsdokument, som medfører en betydelig lettelse af det administrative arbejde for virksomhederne, herunder ikke mindst små og mellemstore virksomheder, blev indført ved Rådets forordning (EØF) nr. 678/85 af 18. februar 1985, suppleret med Rådets forordning (EØF) nr. 679/85 af samme dato om modellen til den angivelsesformular, der skal anvendes i samhandelen inden for EF. Denne forenkledede formular skulle føre til en harmonisering af de oplysninger, som skal gives ved intern EF-samhandel, idet det forudsattes, at der kun skulle medtages de oplysninger, der kunne anses for påkrævede i forbindelse med den pågældende handelstransaktion.

⁽¹⁾ EFT nr. C 214 af 29. 8. 1990, s. 11.

2.3. Tredje del af EF's lovgivning om det administrative enhedsdokument blev tilvejebragt med Rådets forordning (EØF) nr. 1900/85 af 8. juli 1985 om indførelse af fællesskabsformularer til angivelse til udførsel og indførsel for varer, der som led i samhandelen med tredjelande eller den interne EF-varesamhandel ikke opfylder betingelserne i Traktatens artikel 9, stk. 2 (varer med oprindelse i medlemsstaterne og varer hidrørende fra tredjelande, som frit kan omsættes i medlemsstaterne).

3. Generelle bemærkninger

3.1. Fra det tidspunkt, hvor enhedsmarkedet er en realitet, nemlig 1. januar 1993, kan de varer, som er defineret i Traktatens artikel 9, stk. 2, handles frit inden for EF uden nogen form for kontrol eller formaliteter, således at det administrative enhedsdokument ikke mere vil blive krævet i denne form for samhandel.

3.2. Det administrative enhedsdokument vil fortsat skulle bruges ved handel med tredjelandsvarer, som ikke er i fri omsætning i EF, samt ved import og eksport i samhandelen med tredjelande. Desuden vil det administrative enhedsdokument fortsat blive krævet i Spaniens og Portugals overgangsperiode, for så vidt angår samhandelen mellem De Ti og de to nævnte lande samt i samhandelen mellem Portugal og Spanien med varer, for hvilke told og afgifter med tilsvarende virkning endnu ikke er fuldstændig afskaffet.

3.3. Da bestemmelserne om det administrative enhedsdokument endvidere i mellemtiden er blevet ændret, bl.a. ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 1062/87 af 27. marts 1987 om gennemførelsesbestemmelser og forenkling af ordningen om fællesskabsforsendelse, og ved den under punkt 2.3 nævnte forordning (EØF) nr. 1900/85 om den formular, der skal anvendes ved indførsel og udførsel, kan man tilslutte sig Kommissionens forslag om, at der, som følge af reformerne i forbindelse med gennemførelsen af det indre marked, foretages en omredigering af de forskellige eksisterende lovttekster, således at disse erstattes af en ny forordning, hvilket indebærer en betydelig tilpasning af anvendelsesområdet. Som nævnt i denne udtalelses punkt 1.3 knytter der sig dog til forslaget godkendelse en række forbehold, som behandles nærmere i de følgende punkter.

3.4. Artikel 10 i Rådets forordning (EØF) nr. 678/85 af 18. februar 1985 om forenkling af formaliteterne i varesamhandelen inden for EF, som skal ophæves i medfør af det foreliggende forslags artikel 9, indeholder nogle meget detaljerede bestemmelser om klarerens annullering eller berigtigelse af angivelsen. Disse bestemmelser genfinder man i en lidt anden form i reglerne om varers overgang til fri omsætning. Artikel 63 i

forslaget til Rådets forordning om indførelse af en EF-toldkodeks indeholder desuden visse henvisninger hertil; da det administrative enhedsdokument opretholdes med henblik på brug ved de handelstransaktioner (handel med tredjelande, overgangsperioden vedrørende Spanien og Portugal), som er defineret i det foreliggende forordningsforslags artikel 1, burde man efter ØSU's opfattelse have medtaget bestemmelserne om annullering eller berigtigelse af angivelsen, så brugerne kan råde over et komplet regelsæt.

3.5. Bestemmelserne om » anvendelsen af forenklede procedurer, også selv om de er baseret på anvendelse af edb « kan principgodkendes, om end det er beklageligt, at bestemmelserne ikke er formuleret mere eksplicit. Det henstilles derfor, at man ikke lader det udvalg for det administrative enhedsdokument, som omhandles i forslaget artikel 6, fastsætte disse procedurer, men i det foreliggende forordningsforslag udtrykkeligt medtager visse væsentlige elementer fra artikel 14 i ovennævnte forordning (EØF) nr. 678/85, f.eks. muligheden for efter tilladelse fra de kompetente myndigheder at vedlægge enhedsdokumentet kommercielle varebeskrivelseslister til opfyldelse af formaliteterne, eller medlemsstaternes mulighed for at fritage for anvendelse af enhedsdokumentet, såfremt de særlige bestemmelser, der gælder for forsendelser som brevpost og postpakker, finder anvendelse osv.

3.6. Artikel 7 indeholder bestemmelser om beføjelserne for samt arbejdsgangen i udvalget for det administrative enhedsdokument, der har en repræsentant for Kommissionen som formand, og som består af repræsentanter for medlemsstaterne.

Således som det allerede er fastslået i forbindelse med Komité-spørgsmål på andre felter, f.eks. inden for statistik, er der tendens til at give sådanne udvalg en rent rådgivende rolle, selv om Kommissionen skal » tage størst muligt hensyn « til disse udvalgs udtalelser.

I forbindelse med det foreliggende forordningsforslag agter Kommissionen imidlertid at benytte proceduren med udvalget for det administrative enhedsdokument til at løse så mange detailspørgsmål som muligt.

Selv om ØSU går ind for en mere aktiv medvirken af medlemsstaternes repræsentanter, mener man ikke i foreliggende tilfælde, at det pågældende udvalg bør have et forvaltningsudvalgs beføjelser og karakter. Det henstilles dog, at erhvervskredsene får mulighed for at lade det nævnte udvalg, der består af tjenestemænd, nyde godt af erhvervslivets erfaringer. Det foreslås derfor, at det pågældende udvalg rådfører sig med erhvervslivet, inden det afgiver sine udtalelser.

3.7. Med hensyn til den direkte indvirkning på beskæftigelsen i toldsektoren (85 000 arbejdspladser skønnes at gå tabt), udtrykker ØSU tilfredshed med Kommissionens beslutning om at finansiere en særlig undersøgelse af spørgsmålet. ØSU mener imidlertid, at Kommissionen også bør forelægge et program om uddannelse og omskoling af disse arbejdstagere, så de kan klare de nye behov, både hvad edb angår og ude på virksomhederne, som skal råde over egnede midler.

3.8. Kommissionen anfører Traktatens artikel 100 A som retsgrundlag for forslaget, idet det er underforstået, at der sigtes til stk. 1, som giver Rådet mulighed for at træffe afgørelse med kvalificeret flertal i samarbejde med Europa-Parlamentet og efter høring af Det økonomiske og sociale Udvalg, hvilket ikke umiddelbart giver anledning til indvendinger, idet der i dette tilfælde blot er tale om en forenkling af formaliteterne uden beskatningsmæssige konsekvenser.

4. Særlig bemærkning

Tilføjelse af en ny betragtning efter den 4. betragtning

Det hedder i den 7. betragtning i forordning (EØF) nr. 679/85, som skal ophæves i henhold til det foreliggende forordningsforslag, at det administrative enhedsdokument altid skal udfyldes af klarereren under nøje iagttagelse af instrukserne i vejledningen. Hvis dette krav ikke medtages i de gennemførelsesbestemmelser, som skal fastsættes af det udvalg for det administrative enhedsdokument, der omtales i det foreliggende forslags

artikel 6, foreslås det, at kravet indsættes i form af en yderligere betragtning med følgende ordlyd:

»Efter den 1. januar 1993 skal det administrative enhedsdokument fortsat anvendes på tredjelandsvarer, som ikke er overgået til fri omsætning i EF, på hele indførslen og udførslen i handelssamkvemmet med tredjelands, samt, i overgangsperioden for Spaniens og Portugals tiltrædelse af Fællesskabet, på samhandelen mellem disse to lande og De Ti og på visse former for samhandel mellem Portugal og Spanien; af hensyn til harmoniseringen af de oplysninger, som skal gives, er det vigtigt, at man i ovennævnte handelssamkvem opretholder brugen af en vejledning, der skal indeholde al den information, som er nødvendig for, at brugerne kan udfylde den pågældende formular uden vanskeligheder; denne vejledning bør endvidere være let at fremskaffe for brugerne.«

5. Konklusion

5.1. Under forbehold af ovenstående bemærkninger godkender ØSU forslaget til Rådets forordning om det administrative enhedsdokument, fordi det er et led i den række af bestemmelser, der skal træffes med henblik på gennemførelsen af det indre marked pr. 1. januar 1993.

5.2. På trods af denne principtilslutning skal ØSU endnu en gang fremhæve sin bekymring over den betydelige svækkelse af midlerne til kontrol med loyaliteten i den interne EF-samhandel, bl.a. i henseende til betalingen af skatter og afgifter; denne udvikling er en følge af, at man afskaffer det dokument, som gør kontrollen mulig. Det er ØSU's håb, at erstatningsmekanismen, som beror på samarbejde og informationsudveksling mellem de nationale administrationer, der beskæftiger sig med indirekte skatter, vil gøre det muligt at udfylde det således opståede tomrum.

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om Kommissionens forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 89/396/EØF om angivelser af eller mærker til identifikation af et bestemt levnedsmiddelparti ⁽¹⁾

(91/C 60/02)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 18. oktober 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 100 A at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for miljø-, sundheds- og forbrugerspørgsmål, som udpegede Kenneth J. Gardner til ordfører og Henri Dunkel og Johannes M. Jaschick til medordførere. Sektionen vedtog sin udtalelse den 4. december 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 282. plenarforsamling, den 18. december 1990, enstemmigt følgende udtalelse.

1. Indledning

Mærkning af varepartier gør det muligt at spore defekte produkter og trække dem tilbage fra markedet. Den er således både til betydelig gavn for forbrugerne, idet sikkerheden øges, og for producenten og dennes medarbejdere, idet en tilbagetrækning fra markedet begrænses til netop det produkt, der er berørt i den aktuelle sag. Direktivet om identifikation af levnedsmiddelpartier indeholder krav om mærkning af de fleste færdigpakkevarer, men undtager varer, der ikke er færdigpakkevarer, samt de fleste landbrugsprodukter. Kommissionen foreslår nu, at der også indføres en undtagelse for konsumis i enkeltportioner på den betingelse, at partiet er tydeligt angivet på gruppeemballagerne, eftersom forbrugeren normalt vil konsumere produktet omgående efter købet og derfor ikke opbevarer emballagen.

2. Problemerne

2.1. Ved identifikationsmærkning af varepartier skal produktet forsynes med en kode på produktions-tidspunktet. Mærket kan ikke fortrykkes som »mindst holdbar til «-datoen, der kan være den samme f.eks. i en uge.

2.2. Små enkeltportioner af konsumis pakkes enten meget hurtigt enkeltvis eller af maskiner, der kan pakke op til 24 ad gangen.

Kodemaskiner til den første type er meget dyre (op til

17 000 ECU stykket). Til den anden type findes der ikke i øjeblikket nogen brugbar kodemaskine.

Det volder ingen problemer at mærke gruppeemballagerne.

2.3. Der er de samme problemer forbundet med små stykker konfekt.

2.4. Problemerne kan sandsynligvis løses inden for en kort årrække.

3. Generelle bemærkninger

3.1. ØSU finder det meget vigtigt, at de enkelte produkter forsynes med et mærke til identifikation af varepartiet, og det ville foretrække, at der ikke blev gjort nogen undtagelser, heller ikke for de mange artikler, som opregnes i punkt 1 ovenfor.

3.2. ØSU er enig i, at emballagen til små isportioner ofte kasseres omgående og derfor ikke kan anvendes til at spore varepartiet. En sikrere løsning er mærkning af gruppeemballagen. Samme argument gælder for små stykker konfekt.

3.3. ØSU erkender, at der er alvorlige udgiftsproblemer og tekniske problemer forbundet med de i punkt 3.2 omtalte produkter.

3.4. Hele situationen taget i betragtning accepterer ØSU det princip, Kommissionen har foreslået, men ønsker undtagelserne begrænset til et tidsrum på nogle få år.

⁽¹⁾ EFT nr. C 267 af 23. 10. 1990, s. 15.

4. Særlige bemærkninger

4.2. Artikel 2 (ny):

4.1. Artikel 1 affattes således:

» d) for små enkeltportioner af konsumis og konfekt på betingelse af, at partiet er angivet på gruppeemballagerne. «

» Denne undtagelse gælder kun for et tidsrum af fire år at regne fra datoen for dette direktivs offentliggørelse. «

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om:

- forslag til Rådets forordning (EØF) om indførelse af en EF-toldkodeks, og
- forslag til Rådets forordning (EØF) om fastlæggelse af de tilfælde, hvor proceduren for midlertidig indførelse med fuldstændig fritagelse for importafgifter kan benyttes, og om de særlige betingelser herfor ⁽¹⁾

(91/C 60/03)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 2. april 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikler 8, 100 A og 113 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om de ovennævnte emner.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser, som udpegede Jens Peter Petersen til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 5. december 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 282. plenarforsamling den 18. december 1990 enstemmigt følgende udtalelse.

1. Generelle bemærkninger

1.1. Med forslaget om indførelse af en toldkodeks tilgodeses et stærkt ønske om en ensartet EF-toldret, som Det økonomiske og sociale Udvalg de seneste år gentagne gange har fremsat over for de lovgivende myndigheder. Dette lovkompleks træder i stedet for de tilsvarende nationale bestemmelser og afskaffer dem således principielt. Dette at indføre retsregler via en kodificering kan også tjene som eksempel for andre retsområder end toldretten.

1.2. Ved sammenfatning af bestemmelser, som hidtil har været spredt på mange særskilte retsakter, i én tekst, ved revision både af deres udformning og indhold samt ved harmonisering af love, der ikke hidtil har været reguleret på EF-plan, vil kodeksen antage form af en grundlov for toldunionen. Samtidig understreger kodeksen toldunionens betydning i sammenhæng med det indre markeds udenrigsøkonomiske aspekter.

1.3. Man bør ikke overse det faktum, at gennemførelsen af et så omfattende og enestående projekt indebærer betydelige vanskeligheder. Derfor bør den klare og systematiske udformning samt den tydelige formulering fremhæves som et positivt element. Denne klarhed letter

⁽¹⁾ EFT nr. C 128 af 23. 5. 1990, s. 1.

den nødvendige forståelse af lovgivningen og beforderer en større respekt for loven. Dog kan der i mange henseender først tages endelig stilling til konsekvenserne af kodeksens bestemmelser, når gennemførelsesbestemmelserne foreligger. Derfor bør disse forelægges snarest muligt.

1.4. En analyse af en så kompleks og banebrydende retsakt fordrer et tidskrævende studium af alle toldretlige bestemmelser, hvilket forudsætter en omfattende juridisk viden. Navnlig bør de almindelige bestemmelser i afsnit I på grund af deres generelle betydning underkastes en særlig kritisk analyse. Dermed være naturligvis ikke sagt, at det ikke også er nødvendigt med en nøjagtig, indholdsmæssig vurdering af de øvrige afsnit. Det bør fra starten bemærkes, at visse retsfor skrifter indtil mindste detalje er inkorporeret i kodeksen, hvilket er i strid med selve kodeksbegrebet, hvorimod en lang række andre bestemmelser er så kortfattede, at de skal fortolkes. Visse versioners mangelfulde oversættelser forværrer problemet yderligere.

1.4.1. Lovgivers intention om på grund af deres analoge indhold at sammenfatte bestemmelser, som hidtil har været gældende for visse toldprocedurer under afsnittet » Almindelige bestemmelser«, må hilses velkommen. Det kan dog ikke udelukkes, at disse bestemmelser netop i kraft af deres almene sigte også får konsekvenser for procedurer og beslutninger, som hidtil ikke har været omfattet.

1.4.2. Med denne udvidelse af EF-toldretten øges faren for indblanding i den almindelige forvaltningsret og retssystemerne i de enkelte medlemsstater, da toldmyndighedernes beslutninger ikke kun er af specifik afgiftsretlig, men også af forvaltningsretlig karakter. De henhører således under den almindelige forvaltningsret. Det er ligeledes et spørgsmål, hvilke domstole der skal behandle toldsager, og hvorledes dette retssystem skal inkorporeres i en ensartet national klageordning. Juridisk set betræder man her jomfruelig jord, og det bør der tages hensyn til ved fastsættelsen af klagefristen.

Der er ingen tvivl om, at det med henblik på at gennemføre EF-retten er nødvendigt med ensartede procedurer, og at det også er hensigtsmæssigt med en ensartet ordning for toldtvistigheder. Ikke desto mindre bør det overvejes, om

— EF er kompetent til at gennemføre harmonisering på retsområder, der ikke udtrykkeligt er omfattet af EF-traktaten samt

— om det set fra brugerens side er hensigtsmæssigt at opsplitte retssystemer, der hidtil har været reguleret ensartet på nationalt plan.

1.4.3. Bestemmelserne vedrørende toldkodeksudvalget (artikler 253-255) har grundlæggende betydning, og derfor er det rimeligt allerede nu at behandle dette spørgsmål: Ifølge disse bestemmelser har medlemsstaterne i forbindelse med vedtagelse af gennemførelsesbestemmelser kun ret til at blive hørt, men ingen aktiv medbestemmelsesret. Da også gennemførelsesbestemmelser ofte griber ind i forvaltnings- og organisationsstrukturer, som stadigvæk henhører under national kompetence, bør medlemsstaterne ikke nægtes medbestemmelsesret. At medlemsstaterne fratages indflydelse fører nødvendigvis til, at Kommissionens indflydelse øges, og dennes handlinger ikke er underlagt nogen kontrol — hverken fra Rådets eller Europa-Parlamentets side. Det er naturligvis stadigvæk muligt at gå til EF-domstolen, men denne fremgangsmåde er, ikke mindst på grund af den normalt meget lange sagsbehandling, et yderst omstændeligt og langsommeligt alternativ.

2. Særlige bemærkninger

Betragtningerne

2.1. Henvisningen til de erhvervsdrivendes ret til at opnå ligebehandling (i syvende betragtning) bør præciseres således, at det klart fremgår, at alle toldmyndighedernes foranstaltninger skal respektere princippet om ret og rimelighed.

2.1.1. Derudover er det hensigtsmæssigt allerede i betragtningerne at fastslå, at toldlovgivningen ikke må stå hindrende i vejen for anvendelsen af moderne kommunikationsteknikker.

Artikel 1, stk. 1, andet afsnit

Denne undtagelse gælder først og fremmest de strafferetlige bestemmelser på toldområdet, som ikke hidtil har været harmoniseret.

Artikel 2, stk. 1

2.2. ØSU beder Kommissionen om at præcisere, i hvilke tilfælde bestemmelser hidtil har været anvendt efter sædvaneret. Denne passus kan eventuelt slettes helt.

2.2.1. Man kunne eventuelt også overveje at begrænse de autonome fællesskabsforanstaltninger tidsmæssigt for at undgå en eventuel udhuling af toldkodeksen.

Artikel 4

2.3. Denne bestemmelse bør slettes på baggrund af de ændrede forhold.

Artikel 5, punkt 16

2.4. Toldfri indførsel nævnes ikke eksplicit. Da der her i reglen er tale om en brugsbegrænsning af toldfri varer under toldopsyn bør også dette instrument nævnes under »toldprocedurer«. Der er heller ikke fastsat bestemmelser om proviantering af skibe og fly.

Efter artikel 5 (ny artikel)

2.5. ØSU anbefaler at tilføje en ekstra artikel med følgende ordlyd:

» I visse tilfælde kan der træffes aftale med klarererne med henblik på at forenkle toldproceduren. Dette skal dog kun være tilladt, når det ikke ændrer de samlede importafgifter, og når konkurrencen ikke påvirkes. «

Artikel 6

2.6. Bestemmelsen om, at enhver person i forbindelse med foretagelse af de toldmæssige formaliteter kan lade sig repræsentere over for toldmyndighederne, må bifaldes. Dog bør de told- og skatteretlige konsekvenser af en sådan repræsentation afklares.

Artikel 6, stk. 1

2.7. Forbeholdet i relation til afsnit VII, kapitel 3, kræver efter ØSU's opfattelse en forklaring. Problemet kunne klares ved en eksplicit henvisning til artikel 249.

Artikel 7, stk. 2, første sætning

2.8. Følgende sætning bør tilføjes: »... og meddeles ansøgeren.« For ansøgeren er det ikke kun vigtigt, at afgørelsen foreligger, men også at den meddeles ham.

Artikel 7, stk. 2, anden sætning

2.9. For at forhindre, at der kun træffes mundtlig afgørelse — eventuelt uden oplysning om klageadgang — på en skriftligt indgivet anmodning, bør følgende sætning tilføjes: »... og meddeles ansøgeren skriftligt.«

Artikler 9-11

2.10. For at sikre en ensartet anvendelse af loven er det principielt hensigtsmæssigt at indføre en for alle medlemsstater bindende ordning angående ugyldighed, annullation og tilbagekaldelse af toldafgørelser. ØSU henleder dog opmærksomheden på, at en sådan ordning griber endnu mere ind i medlemsstaternes skatte- og forvaltningsret end f.eks. forordningerne (EØF) nr. 1430/79 (godtgørelse og fritagelse) og nr. 1697/79 (efteropkrævning), hvorved hidtil ensartede nationale retsregler opsplittes. For de personer eller myndigheder, der skal anvende bestemmelserne, kan en generel ordning om de retlige virkninger af toldmyndighedernes administrative handlinger gøre retssituationen vanskeligere i stedet for at lette den.

Artikel 10, stk. 1, litra b)

2.11. Der sondres ikke mellem en myndigheds saglige og geografiske kompetence. Da man må gå ud fra, at det her i modsætning til artikel 9 gælder en myndigheds stedlige kompetence, bør der før begrebet »kompetence« indføres ordet »stedlig«.

Artikel 11, stk. 3

2.12. Dette stykke bør slettes: Det bør ikke være op til toldmyndighederne at skønne, hvorvidt en afgørelse er økonomisk begrundet. Den økonomiske begrundelse er en afgørelse, der primært bør ligge hos erhvervsvirksomhederne.

Artikel 12, stk. 1, andet afsnit

2.13. En afvisning må kun ske efter samråd med toldmyndighederne. I den forbindelse er det af største betydning, at begrebet »påtænkt handelstransaktion« fortolkes bredt.

Artikel 12, stk. 2, anden sætning

2.13.1. De udgifter til oplysninger, der kan pålægges ansøgeren, skal konkretiseres og indskrænkes til f.eks. omkostninger til analyser, ekspertudtalelser o.l. Ellers bliver toldmyndighedernes spillerum næsten ubegrænset.

Artikel 13, stk. 3

2.14. Disse bestemmelser kan stride imod de generelle principper om ugyldighed i artikel 9. Ifølge artikel 9 kan en bindende toldoplysning, som er givet på grund-

lag af urigtige eller ufuldstændige oplysninger, ikke være ugyldig. Ifølge artikel 10 kan denne oplysning kun annulleres; annullationen gælder således fra det tidspunkt, hvor den annullerede afgørelse er truffet.

2.14.1. Kommissionen går i sit forslag helt rigtigt ud fra, at en afgørelse kun er ugyldig og dermed uden retsvirkninger, når det under visse omstændigheder viser sig, at myndigheden ikke var beføjet til at træffe afgørelse. At der gives en bindende toldtarifoplysning på grundlag af urigtige eller ufuldstændige oplysninger kan dog ikke opfattes som en sådan omstændighed, da den toldpligtige ikke altid er klar over, at oplysningerne er urigtige eller ufuldstændige. Han kan derfor i første omgang gå ud fra, at den bindende toldtarifoplysning har gyldighed.

Artikel 13, stk. 5, andet afsnit

2.15. Denne passus bør slettes. I modsat fald kan der opstå stærk juridisk usikkerhed omkring de seks måneders beskyttelse af aftaler indgået i god tro. Tredje afsnit bør følgelig også ændres.

Artikel 14, 1. afsnit

2.16. Kravet om kontrol bør bero på objektive kriterier og ikke overlades til toldmyndighedernes subjektive skøn. Det bør således være tilstrækkeligt udelukkende at henvise til alle »nødvendige« kontrolforanstaltninger og lade relativsætningen »..., de skønner nødvendige ...« udgå.

Artikel 17

2.17. Fastsættelsen af en ensartet opbevaringsperiode hilses velkommen.

Artikler 22-27 » Oprindelse «

2.18. Disse bestemmelser accepteres principielt, dog med forbehold af følgende bemærkninger.

Artikler 23 og 24

2.19. På grund af forslaget struktur er det her lidet hensigtsmæssigt at opsplitte den hidtil i en enkelt artikel (forordning (EØF) nr. 802/68, artikel 4) behandlede

fuldstændige fremstilling på to særskilte artikler. Det anbefales derfor, at artikel 24 ændres til at være artikel 23, stk. 2, og at den nuværende artikel 23, stk. 2, bliver til artikel 24.

Artikel 24, litra i)

2.20. Principielt bør en kodeks ikke give anledning til indholdsmæssige ændringer. Alligevel forekommer det hensigtsmæssigt at bringe proceduren til bestemmelse af oprindelsen af varer ude af brug nærmere praksis. I øjeblikket anerkendes oprindelsen af varer ude af brug udelukkende hvis de »kun kan anvendes til genindvinning af råmaterialer;«. Dette gør det i praksis næsten umuligt at bestemme oprindelsen af bildæk, der bruges til slidbanepålægning, eller afmonterede bildele, der senere skal anvendes som reservedele. Det anbefales således enten at slette sidste sætning fuldstændig eller i det mindste ordet »kun« i sidste sætningsled.

Artikel 27, andet afsnit, litra b)

2.21. Fastsættelsen af oprindelsesregler efter udvalgsproceduren for varer omfattet af autonomt indrømmede præferencer er på grund af disse reglers handelspolitiske karakter ikke særlig hensigtsmæssig. Da toldkodeksudvalget — efter Kommissionens ønske — fremover kun skal have rådgivende beføjelser, betyder dette, at EF-kommissionen kan drive handelspolitik uden medvirken af et politisk ansvarligt EF-organ. EF's præferenceordninger kan kun sættes i kraft gennem rådsforordninger. Noget tilsvarende må også gælde for de dertil hørende oprindelsesregler.

Artikler 28-36 » Varers toldværdi «

2.22. Bestemmelserne vedrørende varers toldværdi svarer til bestemmelserne i forordning (EØF) nr. 1224/80 (toldværdiforordning). Bestemmelserne er visse steder overtaget uændret, andre steder er de omformuleret, bedre struktureret eller affattet mere forståeligt og koncist. Kommissionen har i den forbindelse begrænset sig til at formulere de grundlæggende værdiansættelsesregler; de specifikke bestemmelser skal tydeligvis behandles i en gennemførelsesforordning. Denne fremgangsmåde bør hilses velkommen, eftersom en ordret inkorporering af den nuværende toldværdiforordning ville gøre kodeksen uoverskuelig. Det bør dog ikke glemmes, at Den almindelige overenskomst om Told og Udenrigshandel (GATT)-medlemslandene i 1980 valgte at overtage

GATT-toldværdikodeksen ordret for at undgå afvigelser hidrørende fra ændrede nationale bestemmelser.

Artikel 29

2.23. Denne artikel svarer til den hidtidige artikel 3 i toldværdiforordningen; i stk. 2, litra a) og b) er ordet »importør« erstattet med »klareren« . Denne definition er tydeligere og angiver bedre denne persons retsstilling.

Artikel 30

2.24. Sammenfatningen af toldværdiforordningens artikler 2-7 giver en mere forståelig lovtekst. Artikel 6 i toldværdiforordningen er stærkt forkortet; der kan først tages endelig stilling til, om dette er hensigtsmæssigt, når de dertil knyttede gennemførelsesbestemmelser foreligger.

Artikel 31, stk. 1, 1. led

2.25. Det bør hilse velkommen, at der som rettesnor henvises til artikel VII i GATT-overenskomsten.

Artikel 33

2.26. Her er alle de omkostninger, der ikke indgår i toldværdien, sammenfattet fra de tidligere artikler 3, 8 og 15. Resultatet er en større overskuelighed og en tydeligere formulering.

Efter ØSU's opfattelse er følgende tilføjelse derudover nødvendig: Indførelsesstedet.

2.27. Der mangler en definition svarende til den, der findes i artikel 14 i toldværdiforordningen. En sådan definition er ikke desto mindre nødvendig, eftersom de kontraherende parter ifølge Den almindelige overenskomst om Told og Udenrigshandel (GATT)-toldværdikodeksen er frit stillet til at afgøre, om og i hvilket omfang de vil lade leveringsomkostningerne indgå i toldværdien. Da EF er autonom på dette område, bør der vedtages en retlig definition desangående.

Artikel 43, første afsnit

2.28. Følgende sætning bør tilføjes sidst i første afsnit:

»Til dette formål kan et internationalt anerkendt handelsdokument anvendes.«

Artikel 43, andet afsnit

2.29. Det er slet ikke nødvendigt, at listen over de varer, der skal frembydes for toldvæsenet, indeholder

de oplysninger, der er nødvendige for at angive varernes nøjagtige beskaffenhed. Det er tilstrækkeligt, hvis blot varerne kan identificeres på grundlag af listen.

Artikel 60

2.30. ØSU foreslår at tilføje et stk. 3 med følgende ordlyd:

»Den skriftlige angivelse må kun udfyldes og indgives af ansøgeren eller dennes repræsentant. Angivelsen må ikke udfyldes eller forsynes med supplerende oplysninger af toldmyndighederne.«

Artikel 63, 1. afsnit

2.31. Det forekommer overflødigt at overlade det til toldmyndighedernes skøn, om der kan foretages en berigtigelse af angivelsen, eftersom alle afslagsgrunde allerede er anført i andet afsnit. Derfor bør første sætningsled formuleres således: »Klareren skal efter anmodning have tilladelse til ...«

Artikel 68, stk. 1

2.32. ØSU foreslår at tilføje følgende sætning: »Resultaterne af undersøgelsen skal nedfældes i en skriftlig toldattest«. En sådan tilføjelse øger retssikkerheden, da det på et senere stadium kun er et skriftligt dokument, der af såvel toldmyndighederne som de toldpligtige kan gøres gældende i kontrol- eller bevisøjemed.

Artikel 85, andet led

2.33. Teksten slettes og erstattes med: »hvis der er økonomisk behov for det.«

2.33.1. Den nuværende formulering tager kun hensyn til toldmyndighedernes interesser. I begge parter interesse bør der vedtages en formulering, ifølge hvilken det udelukkende er de økonomiske behov, der afgør, om der meddeles bevilling. Med den foreslåede formulering bevarer myndighederne fuldt ud deres kontrolbeføjelser.

Artikler 90-94 »Ekstern forsendelse«

2.34. Toldkodeksen behandler kun grundprincipperne i forsendelseslovgivningen; derfor er der ingen grundlæggende ændringer i forhold til de gældende bestemmelser. Dette forhold rejser følgende bemærkninger.

Artikel 90, stk. 3

2.35. For at gøre denne bestemmelse mere forståelig bør det eksplicit anføres, at der med » en anden procedure « sigtes til proceduren i artikel 83, punkt 1, andet til femte led. Man kunne yderligere overveje at supplere bestemmelsen med følgende sætning: » I visse tilfælde kan varerne alternativt også transporteres ifølge forsendelsesproceduren. «

Artikel 91

2.36. Teksten i den italienske version skal tilpasses til de andre versioner.

Artikel 92, stk. 1

2.37. Bestemmelsen om obligatorisk sikkerhedsstillelse bør i visse tilfælde kunne falde bort. Stykket bør derfor indholdsmæssigt formuleres på linje med Rådets forordning (EØF) nr. 2726/90 af 17. september 1990 om fællesskabsforsendelse, som træder i kraft den 1. januar 1993.

Artikler 111-160 » Forædling, forarbejdning, indførsel «

2.38. Det ligger i selve kodeksbegrebet, at der kun er tale om regulering af grundprincipperne i disse toldprocedurer. Derfor kan der principielt ikke påpeges nogen afvigelser fra gældende ret. Med henblik på anvendelsen af disse bestemmelser er udformningen af gennemførelsesbestemmelserne i sagens natur af særlig stor betydning; følgende bemærkninger kan dog allerede nu fremsættes:

Artikel 117, stk. 1

2.39. Den anvendte formulering kan føre til den misforståelse, at der ikke eksisterer nogen undtagelser fra kravet om, at varer i uforandret stand eller forædlingsprodukter skal udføres. For fra starten at forebygge denne misforståelse bør der i kodeksen eksplicit nævnes, at varer uden særlig tilladelse fra toldmyndighederne kan overgå til fri omsætning, såfremt der betales told og afgifter samt udligningsrenter for den toldskyld, der er givet henstand for.

Artikel 117, stk. 3

2.40. Afgørelsen af, » i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår varer i uforandret stand eller forædlingsprodukter anses som overgået til fri omsætning « bør ikke ske efter udvalgsproceduren; reglerne bør derimod fastsættes i selve kodeksen.

Artikel 137, 1. afsnit

2.41. Passusen » ... de finder, at ... « bør slettes. Vurderingen af, om der er tale om en umulighed, bør snarere bero på objektive kriterier. Derudover er det tvivlsomt, om der i praksis overhovedet forekommer tilfælde, hvor det er umuligt at sikre identifikationen af varer. Selv i vanskelige tilfælde kan identifikationen sikres gennem detaljerede varebeskrivelser, fotos, osv.

Artikel 163, » Intern forsendelse «

2.42. Udformningen af den interne forsendelsesprocedure afhænger i afgørende grad af, hvor langt man er nået med gennemførelsen af det indre marked, når kodeksen træder i kraft. Det kan således ikke på basis af de foreliggende oplysninger udelukkes, at det også fremover vil være nødvendigt med en procedure, der kan sammenlignes med den nuværende T 2 procedure, i den interne EF-handel. Først når der er taget stilling hertil, kan det fastlægges, hvilken rolle og betydning en intern forsendelsesprocedure i toldkodeksen vil have.

Artikel 163, stk. 1

2.43. For at tage højde for de særlige transportbetingelser inden for søfarten (kontrol finder ikke sted i det gængse omfang), bør det præciseres i en yderligere bestemmelse, at varer, der transporteres ad søvejen mellem havne inden for EF's toldområde, anses som ikke-fællesskabsvarer, undtagen når deres karakter af fællesskabsvarer er blevet fastslået.

Artikel 164

2.44. I analogi med den gældende forordning (EØF) nr. 2504/88 om frizoner og frilagre bør litra a) formuleres således:

» ... ikke-fællesskabsvarer opfattes med henblik på anvendelse af importafgifter og handelspolitiske foranstaltninger i forbindelse med import som værende uden for EF's toldområde, såfremt de på de i dette stykke fastsatte betingelser ikke er overført til fri omsætning eller henført under en anden toldprocedure; «

Det bør derudover i et ekstra stykke fastslås, at der i frizoner eller på frilagre ikke gælder andre toldformaliteter eller -kontrolforanstaltninger ved oplæg, oplagring eller fraførsel af varer end de i dette stykke nævnte.

Artikler 186-197 » Sikkerhedsstillelse for toldskyld «

2.45. Kodeksens bestemmelser er for udførlige i betragtning af den begrænsede betydning, sikkerhedsstillelse har. Det bør overvejes at overføre de fleste af disse bestemmelser til gennemførelsesbestemmelserne.

Artikel 192, tredje afsnit

2.46. Pengeinstitutter eller et forsikringselskab bør ikke kunne afvises som kautionister.

Artikel 193, andet afsnit

2.47. Analogt med bemærkningen til artikel 192 bør toldmyndighederne heller ikke her kunne afvise den foreslåede form for sikkerhedsstillelse, når denne stammer fra pengeinstitutter eller forsikringselskaber.

Artikler 214-218 » Bogføring af afgiftsbeløbet «

2.48. Bestemmelserne svarer stort set til den gældende lovgivning og giver ikke anledning til indholdsmæssige indvendinger. Det har dog i praksis vist sig, at de hidtil gældende frister, som er inkorporeret i kodeksen, meget ofte (f.eks. ved periodiske opgørelser) har været for korte til, at der har kunnet indgives korrekte og fuldstændige angivelser til toldstedet, og til at disse angivelser har kunnet kontrolleres.

2.48.1. Man kan fremover forvente en større udnyttelse af muligheden for at indgive periodiske eller sammenfattede angivelser. ØSU foreslår derfor, at det atter undersøges, om disse frister kan fungere i praksis.

Artikler 233-239 » Godtgørelse af og fritagelse for afgifter «

2.49. De nugældende forskrifter i forordning (EØF) nr. 1430/79 af 2. juli 1979 er inkorporeret i kodeksen i en kortere og klarere form. Man bør dog sikre sig, at den samlede henvisning til de forskellige godtgørelsesgrunde i artikel 237, stk. 1, også omfatter de i samme forordning anførte individuelle grunde (især i artikler 10 til 12).

Artikler 241 til 252 » Klageadgang «

2.50. Forslaget til toldkodeksen indeholder normalt kun bestemmelser, som allerede er harmoniseret, men i artikler 241 til 252 behandles et retsområde, som skal harmoniseres via kodificeringen for første gang. Det særlige ved harmoniseringen af klageadgangen ligger ikke kun i de undertiden store forskelle mellem de

ationale klageordninger, men også i, at disse ordninger i vidt omfang gælder ensartet for hele den nationale forvaltnings- og skatteret. Problemet er således, at denne harmonisering, som udelukkende gennemføres med henblik på toldlovgivningen, vil opsplitte de hidtil homogene nationale klageadgangsordninger. Der bør ved fastsættelsen af fristerne for klageadgang tages højde for EF's geografiske udstrækning og dets sproglige mangfoldighed.

Artikel 242, stk. 3

2.51. Spørgsmålet er, om det giver mening at fastsætte klagefrister for afgørelser, som ikke er blevet offentliggjort eller meddelt. Hvis der skal kunne klages over en afgørelse, skal den være offentliggjort eller meddelt. Derfor bør fristen for indgivelse af klager også bero på disse præmisser. Efter ØSU's opfattelse bør det således overvejes at slette stk. 3.

Artikel 243, andet afsnit

2.52. Denne fakultative bestemmelse bør ændres til en obligatorisk bestemmelse. Det ville i øvrigt være hensigtsmæssigt at indføre en bestemmelse om, at udførelsen udsættes i de tilfælde, hvor der for de af afgørelsen berørte parter opstår urimeligt hårde konsekvenser, som ikke kan begrundes i tungtvejende samfundsmæssige interesser.

Artikler 250 til 252 » Andre bestemmelser om klageadgang «

2.53. Det forekommer nødvendigt at indføre en bestemmelse om, at national lovgivning fortsat skal gælde under hensyntagen til bestemmelserne i artikler 241 til 249. Hvis ikke dette anføres eksplicit, vil det betyde, at national lovgivning ikke længere gælder på grund af restriktionerne i artikel 1, stk. 1, andet afsnit.

Artikler 253 til 255 » Toldkodeksudvalget «

2.54. I og med deres afgørende betydning har ØSU allerede i punkt 1.4.3 i de generelle bemærkninger taget stilling til disse bestemmelser.

Forslag til Rådets forordning (EØF) om fastlæggelse af de tilfælde, hvor proceduren for midlertidig indførsel med fuldstændig fritagelse for importafgifter kan benyttes, og om de særlige betingelser herfor.

De vigtigste bestemmelser i de nugældende forordninger er i vidt omfang inkorporeret i sammenfattet form. ØSU ønsker dog en forklaring på, hvorfor disse undertiden

meget detaljerede bestemmelser skal placeres i en rådsforordning, da de ifølge deres natur snarere bør sidestilles med gennemførelsesbestemmelser.

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om afskaffelse af kontrol og formaliteter gældende for håndbagage og indchecket bagage tilhørende passagerer, der foretager en flyvning inden for Fællesskabet, samt for bagage tilhørende passagerer, der foretager en overfart ad søvejen inden for Fællesskabet

(91/C 60/04)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 6. september 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 100 A at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for industri, handel, håndværk hog tjenesteydelser, som udpegede Camille Giacomelli til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 5. december 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 282. plenarforsamling, den 18. december 1990, enstemmigt følgende udtalelse.

1. Indledning

1.1. ØSU bifalder det foreliggende forslag til forordning som et led i de forholdsregler, der skal træffes med henblik på at sikre varers frie bevægelighed — som i dette tilfælde er tæt knyttet til personers frie bevægelighed — inden for et område uden indre grænser, hvilket her vil sige enhedsmarkedet, der skal være gennemført senest den 31. december 1992 i medfør af artikel 8 A i EØF-traktaten som ændret ved Fællesakten.

På det fremtidige enhedsmarked skal sådanne bevægelser i princippet kunne foregå på samme måde og på samme vilkår som inden for en medlemsstats grænser.

I tråd med de kontakter, der etableres, og de bestræbelser, der udfoldes med henblik på at oprette et stort europæisk økonomisk område, ville det endda være hensigtsmæssigt, om EF indledte forhandlinger med Den europæiske Frihandelskommunitet (EFTA)-landene om tilsvarende ordninger, så størstedelen af

Europas borgere kunne blive befriet for de undertiden tilfældige trakasserier, de udsættes for under bagagekontrollen, og som de ofte har god grund til at klage over. Det er ikke mindst berettiget at udvide afskaffelsen af bagagekontrollen til at omfatte EFTA-landene i betragtning af, at passagerer på relativt korte strækninger inden for EF ofte er tvunget til at benytte flyafgange eller overfarter, som har oprindeligt afgangssted og endeligt bestemmelsessted i luft- eller søhavne uden for Fællesskabet, eller som mellemlander i en lufthavn/anløber en havn uden for EF.

1.2. Dette forslag bifaldes i særlig grad af ØSU, da det mere end nogen anden foranstaltning vil gøre befolkningen i EF opmærksom på de fordele, der er knyttet til et stort marked uden grænser.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Det forholder sig imidlertid sådan, at sø- og lufthavne inden for enhedsmarkedet indtager en særlig stilling, da de — afhængigt af det enkelte tilfælde —

kan sidestilles dels med en ydre grænse, dels med en indre grænse.

Selv om jernbaneforbindelsen mellem Storbritannien og kontinentet efter færdiggørelsen af kanaltunnelen ligestilles med direkte landtransport, som ikke falder ind under nærværende forslag til forordning, bør de principper, der er fastlagt i forordningen, imidlertid også finde anvendelse i dette tilfælde.

2.2. I overensstemmelse med det princip, der er beskrevet i indledningen, medfører den frie bevægelighed afskaffelse af kontrol med håndbagage og indcheckede bagage tilhørende passagerer, der foretager en flyvning inden for Fællesskabet, samt kontrol af bagage tilhørende passagerer, der foretager en overfart ad søvejen inden for Fællesskabet.

2.3. Da andet ikke er bestemt, må det antages, at denne regel finder anvendelse på samtlige passagerer, uanset om de er statsborgere i en medlemsstat eller ej. På tilsvarende vis sondres der hverken mellem bosiddende og ikke-bosiddende eller mellem fællesskabsborgere og ikke-fællesskabsborgere, da de foreslåede bestemmelser udelukkende vedrører bagage, alt imens kriteriet for kontrollens afskaffelse er forbindelsen, i det foreliggende tilfælde den direkte strækning mellem to sø- eller lufthavne, der er beliggende i Fællesskabet, med mulighed for mellemlanding i en fællesskabslufthavn eller anløb i en fællesskabshavn. Kontrollen afskaffes ikke ved flyvninger og overfarter, selv med to mellemlandinger eller anløbshavne inden for EF, såfremt enten det oprindelige afgangssted, det endelige bestemmelsessted eller ét eller flere mellemlandings-/anløbssteder er beliggende i tredjelande. Afskaffelsen omfatter heller ikke bagage tilhørende rejsende, der benytter lystfartøjer, hvor ruten fastsættes efter brugernes forgodtbefindende.

2.4. Afskaffelsen af kontrol og formaliteter i de tilfælde, der er fastlagt i det foreliggende forslag til forordning, udelukker ikke, at sikkerhedskontrollen i forbindelse med luft- og søtransport opretholdes.

3. Særlige bemærkninger

3.1. Artikel 1

ØSU tilslutter sig fuldt ud det foreliggende forslag til forordning, hvor man i artikel 1 har fastlagt, at håndbagage og indcheckede bagage tilhørende passagerer, der foretager en flyvning inden for Fællesskabet, og bagage tilhørende passagerer, der foretager en overfart ad søvejen inden for Fællesskabet, ikke underkastes nogen form for kontrol eller formaliteter. Denne bestemmelse er en direkte følge af Traktatens artikel 8 A, stk. 2, der lyder således:

» Det indre marked indebærer et område uden indre grænser med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat. «

ØSU støtter fuldt ud dette princip og erkender det — indlysende — forhold, at afskaffelsen af kontrollen ved EF's indre grænser i det tilfælde, der er fastlagt i det

foreliggende forslag, ikke udelukker opretholdelse af den nødvendige sikkerhedskontrol.

3.2. Artikel 3

Artikel 3 omhandler visse tilfælde, som ikke falder ind under reglen i artikel 1, ifølge hvilken bagage tilhørende passagerer, der foretager en flyvning eller en overfart ad søvejen inden for Fællesskabet, ikke skal kontrolleres. Det fremgår implicit heraf, at bagagekontrollen ved afgang altid foretages i den første fællesskabslufthavn og kontrollen ved ankomst altid i den sidste fællesskabslufthavn, når der er tale om strækninger mellem to fællesskabslufthavne, men hvor de pågældende flyvninger enten er påbegyndt eller har endeligt bestemmelsessted i en ikke-fællesskabslufthavn. Efter ØSU's mening er denne bestemmelse helt klart berettiget af hensyn til den tekniske gennemførlighed. Andre mulige fremgangsmåder, som er omtalt i forslaget's begrundelse, og som måske i højere grad stemmer overens med princippet i artikel 1, ville medføre betydelige forsinkelser i lufttrafikken, og de økonomiske konsekvenser heraf ville afgjort være mindre forenelige med målsætningerne for det indre marked end de foreslåede undtagelser.

ØSU mener imidlertid, at det er nødvendigt at fastsætte udtrykkelige regler for alle de tilfælde, der ikke er omfattet af artikel 1 (f.eks. fortsættelse af en flyvning inden for Fællesskabets toldområde uden flyskift, idet » flyvning « i henhold til artikel 2 vil sige et luftfartøjs passage fra en lufthavn til en anden uden mellemlanding). Man sikrer ikke korrekt udlæggelse af bestemmelserne ved blot at anføre i artikel 3, at bestemmelserne ikke finder anvendelse i visse tilfælde.

3.3. Artikel 4

De bemærkninger, der er fremsat i tilknytning til artikel 3, gælder også artikel 4 i det omfang, det drejer sig om overensstemmelsen med principperne for enhedsmarkedet.

3.4. Artikel 5

I medfør af artikel 5 er Udvalget for Fællesskabsforsendelse, der er nedsat ved artikel 42 i Rådets forordning (EØF) nr. 2726/90 af 17. september 1990, kompetent med hensyn til gennemførelsen af artikler 6 og 7. Udvalget er sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne, og formandskabet varetages af en repræsentant for Kommissionen.

3.5. Artikel 6

Nævnte udvalg kan behandle ethvert spørgsmål om anvendelse af den foreslåede ordning.

3.6. Artikel 7

I denne artikel er det fastsat, at Kommissionen efter høring af udvalget vedtager de bestemmelser, der er nødvendige for forordningens anvendelse. Det er endvidere bestemt, at Kommissionen skal tage » størst muligt hensyn « til udvalgets udtalelser.

Det fremgår således implicit, at udvalget — og dermed medlemsstaterne — kun får en rådgivende funktion i forbindelse med fastsættelsen af gennemførelsesbestemmelserne. Hvis det skulle vise sig, at disse gennemførelsesbestemmelser til EF-forordninger kan få konsekvenser for medlemsstaternes administrative og organisatoriske strukturer, som fortsat henhører under det nationale kompetenceområde, er det ønskeligt, at medlemsstaterne får ret til at deltage aktivt i udformningen deraf.

4. Tillæg: Supplerende bemærkninger

ØSU vil i øvrigt benytte lejligheden til at gøre opmærksom på det tilfælde, hvor indcheckede bagage,

det være sig i lastrum, godsrum eller rejsegodsvogne, i løbet af transporten omlades uden at være ledsaget af sin ejer.

Da der ikke findes internationale regler, som foreskriver f.eks. en standardiseret og præcis mærkning, sker det ikke sjældent, at denne form for bagage slipper uden om toldkontrollen under omladningen. I tilfælde, hvor omladningen sker om bord på et skib, et fly eller et tog, som betjener en strækning inden for Fællesskabet, vil den være underlagt de gunstige transportregler på det indre marked.

På baggrund af disse betragtninger foreslås det, at de kompetente myndigheder og navnlig Toldsamarbejdsrådet undersøger problemet med » uledsaget bagage «, så denne form for bagage underlægges særlige registrerings- og mærkningsforskrifter, som samtidig pålægger de implicerede transportvirksomheder at overholde toldformaliteterne og -kontrollen.

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om Kommissionens forslag til Rådets direktiv om standardisering og rationalisering af rapporterne om gennemførelsen af en række miljødirektiver⁽¹⁾

(91/C 60/05)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 16. august 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 130 S at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for miljø-, sundheds- og forbrugerspørgsmål, som udpegede Gerrit C. van Dam til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 4. december 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 282. plenarforsamling, den 18. december 1990, enstemmigt følgende udtalelse.

1. Formålet med dette forslag er at gøre medlemsstaternes rapporteringsforpligtelser på miljøområdet mere systematiske og konsekvente. I forslaget følges nedenstående mønster:

1.1. På grundlag af et spørgeskema, som Kommissionen udarbejder for hvert miljøområde (vand, luft, af-fald, natur), skal medlemsstaterne tilsende Kommissionen de relevante oplysninger. Spørgeskemaerne vil blive udsendt på forskudte tidspunkter, så medlemsstaternes myndigheder ikke skal besvare dem alle inden for samme år.

1.2. På grundlag af de indkomne svar skal Kommissionen udarbejde en rapport om gennemførelsen af de forskellige direktiver vedrørende de enkelte miljøsektorer.

2. På denne måde skal det undgås, at medlemsstaternes rapporter — således som det er forekommet i de senere år — indgår til Kommissionen med meget uregelmæssige mellemrum, hvorved Kommissionen råder over utilstrækkeligt materiale til udarbejdelsen af sine rapporter. I sidste ende undgås således unødvendige sagsanlæg mod medlemsstaterne for manglende opfyldelse af disse forpligtelser.

3. Før dette rapporteringssystem indføres, må de direktiver, som indeholder bestemmelser om rapportering, ændres. Desuden må rapporteringsbestemmelser inkorporeres i de direktiver, som endnu ikke indeholder sådanne. Alt i alt drejer det sig på nuværende tidspunkt om 31 direktiver.

4. ØSU stiller sig positivt til dette initiativ fra Kommissionens side. Oplysninger om gennemførelsen af miljødirektiverne i medlemsstaterne er uundværlige, når EF's miljøpolitik skal fastlægges, når det skal vurderes, om de trufne foranstaltninger har været hensigtsmæssi-

ge, og hvilken effekt de har haft på miljøet. Derfor kan ØSU også støtte, at der indføres en rapporteringsforpligtelse i de (for størstepartens vedkommende gamle) direktiver, hvor der ikke hidtil har været en sådan.

5. Hvis denne rapporteringsordning, som nu indføres på miljøområdet, viser sig at være effektiv, udelukker ØSU ikke, at den også kan indføres for andre former for EF-politik, hvor direktiver giver grund til at indføre rapporter.

6. ØSU henstiller til Kommissionen, at spørgeskemaerne begrænses til de data, der er uundværlige for den nødvendige indsigt i direktivernes anvendelse, således at rapporteringen ikke belaster de nationale administrationer og de organer og instanser, der skal skaffe oplysningerne, mere end strengt nødvendigt. ØSU har i øvrigt enstemmigt taget til efterretning, at Kommissionen har til hensigt at rådføre sig med medlemsstaterne vedrørende spørgeskemaernes indhold.

7. ØSU gør opmærksom på forbindelsen mellem det foreliggende forslag og den frie adgang til miljøinformationer. Kommissionen agter selv at »underkaste« sig denne frie adgang som en følge af direktivet herom. Dette har ØSU krævet i sin udtalelse af 31. marts 1989⁽²⁾.

ØSU anser det for vigtigt, at Kommissionen anfører en nærmere angivelse af forbindelsen mellem forslaget om miljørapporter og den frie adgang til miljøinformationer, navnlig med henblik på forebyggelse af overlapninger.

⁽¹⁾ EFT nr. C 214 af 29. 8. 1990, s. 6.

⁽²⁾ EFT nr. C 139 af 5. 6. 1989.

8. For så vidt angår Det Europæiske Miljøagentur, der skal oprettes, består der et tilsvarende behov for at afgrænse opgaverne vedrørende indsamling af miljø-

oplysninger. ØSU lægger vægt på, at de forskellige informationsinstrumenter, som EF råder over på miljøområdet, anvendes så hensigtsmæssigt som muligt.

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelsen af EF-regler for fremgangsmåderne ved tilbudsgivning inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation

(91/C 60/06)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 4. september 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 100 A at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser, som udpegede Paul Kaaris til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 5. december 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 282. plenarforsamling den 18. december enstemmigt følgende udtalelse.

ØSU hilser forslaget velkommen under forbehold af følgende bemærkninger:

Generelle bemærkninger

1. I december 1989 vedtog Rådet direktiv 89/665/EØF om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende anvendelsen af klageprocedurerne i forbindelse med indgåelse af offentlige indkøbs- samt bygge- og anlægskontrakter. Dette direktiv gælder for de områder, der omfattes af direktiv 71/305/EØF og 77/62/EØF: offentlige bygge- og anlægskontrakter samt offentlige indkøb. Det gælder ikke tilbudsgivning inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation.

2. I sin udtalelse til dette forslag gjorde ØSU opmærksom på, at udformningen af EF-regelsæt forblev en ren akademisk øvelse, hvis der ikke findes midler til

at håndhæve reglerne. ØSU fremhævede endnu en gang nødvendigheden af et håndhævelsesdirektiv med tre uomgængelige punkter:

— at Kommissionen indleder et samarbejde med medlemsstaterne om udarbejdelsen af ensrettede regler og normer for tidsfrister, bødestørrelser og administrativ procedure,

— at Kommissionen gives sanktionsbeføjelser svarende til dem, der skal tildeles nationale myndigheder i medfør af håndhævelsesdirektivet,

— at der, for at undgå systematisk brug af den overmåde besværlige procedure som sagsanlæg ved Domstolen indebærer, bør oprettes en slags voldgift på EF-plan.

3. Nærværende forslag hilses derfor udtrykkeligt velkommen af ØSU som et skridt i den rigtige retning.

4. På grund af de nuværende meget store forskelle fra den ene medlemsstat til den anden på de klagemu-

ligheder, som en entreprenør eller leverandør har adgang til, hilses artikel 1 i forslaget udtrykkeligt velkommen. Kommissionen har der fundet en fornuftig balance mellem forskellige nationale traditioner og behovet for en vis ensartethed på EF-plan i fastsættelsen af regler for adgangen til klageprocedurer for personer, der har eller har haft interesse i at opnå en særlig kontrakt, og som har lidt eller vil kunne lide skade som følge af en påstået overtrædelse. Disse bestemmelser er i øvrigt for størstedelens vedkommende de samme som i Rådets direktiv 89/665/EØF. Det er også et afgørende skridt i den rigtige retning, at det udtrykkeligt fastslås, at de grundlæggende garantier, der ydes af de forskellige nationale systemer, skal være de samme i effekt, uanset klageinstanserne ikke måtte være af samme retslige karakter, ved at det bestemmes, at afgørelser truffet på nationalt niveau altid skal kunne prøves af en instans, som i givet fald vil kunne indbringe sagen for EF-Domstolen. Dette er en nødvendig modvægt mod den omstændighed, at medlemsstaterne under hensyn til deres forskellige systemer for administrative og retslige appelmuligheder, proceduremæssige betingelser for klagemuligheder osv. stilles relativt frit med hensyn til, hvordan de rent praktisk gennemfører direktivet.

5. Også artikel 2 hilses udtrykkeligt velkommen. Det er i overensstemmelse med det af ØSU fremsatte krav om effektive gennemførelsesbestemmelser, at der foretages en distinktion mellem mulighederne for hurtigt at anlægge hastesager, dvs. midlertidige foranstaltninger, som kan bringe den påståede overtrædelse til ophør, og mulighederne for at annullere ulovlige beslutninger, respektivt fjerne diskriminerende tekniske og økonomiske specifikationer i udbudsmaterialet. Også den udtrykkeligt fremhævede mulighed for at tilkende skadelidte personer skadeserstatning hilses velkommen. Det anses også som positivt, at det under fremsættelse af krav om skadeserstatninger, der er forbundet med udarbejdelsen af et bud, kun skal kunne bevises, at overtrædelsen har skadet den pågældendes muligheder for at få tildelt kontrakten, ikke at han ville have fået tildelt kontrakten, såfremt der ikke var sket en overtrædelse. Fastsættelsen af et standardbeløb på 1 % af kontraktens værdi hilses velkommen.

6. I kapitel 3 i forslaget fastlægges først en interventionsmekanisme, som helt svarer til den i direktiv 89/665/EØF fastlagte, dvs. Kommissionens ret til at gribe ind og sikre håndhævelsen af Fællesskabets bestemmelser vedrørende indgåelse af kontrakter i forbindelse med en kontraktindgåelsesprocedure.

7. I kapitel 4 følges ØSU's forslag om en slags voldgift op, idet der fastlægges nærmere bestemmelser for en forligsprocedure, som enhver, der har interesse i at opnå en særlig kontrakt på området, og som har lidt eller vil kunne lide skade, kan påberåbe sig. Dog således, at Kommissionen eller de nationale myndigheder i med-

lemsstaterne skal være rede til at forelægge sagen for Det rådgivende Udvalg for offentlige Aftaler eller på telekommunikationsområdet Det rådgivende Udvalg for Telekommunikationskontrakter.

8. Imidlertid lider det af Kommissionen fremlagte forslag af en afgørende skavank. Efter i de ovennævnte artikler at have fastsat klagemuligheder, procedurer for indgreb fra Kommissionens side, forligsmuligheder og skadeserstatningsmuligheder, bliver hele dette foreslåede system undergraved ved de i kapitel 2, artikler 4 til 10, fastsatte muligheder for at følge en anden procedure, nemlig den såkaldte attesteringsprocedure, ifølge hvilken ordregivere, som har fået en attestation, er undtaget bestemmelserne om afbrydelse af kontrakten eller annullering af ulovlige beslutninger, herunder ulovlige specifikationer. Selv om de stadigvæk er underkastet andre midlertidige foranstaltninger, såsom at hindre at interesserede påføres anden skade, samt bestemmelserne i artikel 11 om skadeserstatning, medfører disse artikler en uhyre væsentlig svækkelse af direktivets muligheder for at blive effektivt. Når Kommissionen i sit eget forslag gør det muligt for medlemsstaterne selv at afvige fra det, de kalder den »traditionelle« metode, der gælder for de offentlige myndigheder ved at tillade, på visse relativt vage betingelser, at foranstaltninger af så principielt vigtig karakter som afbrydelsen af procedurer og annullering af beslutninger ikke skal finde sted, må der være tungtvejende grunde dertil. Kommissionen siger selv som forklaring, at »det forberedende arbejde og høringerne i forbindelse med dette forslag har vist, at den særlige karakter af de pågældende virksomheder gør det nødvendigt, at der indføres en vis »fleksibilitet« i forslaget.« Juridisk og politisk set er afbrydelse af kontraktindgåelsesproceduren og annullering af indgåelsesbeslutningerne ikke acceptabelt for alle medlemslande. Bl.a. Tyskland citeres som eksempel på et land, hvor direktivforslagets klagemulighed ville kunne komme i konflikt med den i grundloven fastsatte ret til fri erhvervsudøvelse. ØSU er sig bevidst, at rangforholdet mellem EF-ret og de nationale grundlove er et emne, hvorom der har været betydelig interesse i de senere år. Juridisk set er sagen imidlertid ikke entydig. Bl.a. har Domstolen i en konkret sag (sag 44/79) fastslået, at en regulering af næringslivet ikke generelt kunne anses for uforeneligt med ejendomsretten og retten til fri erhvervsudøvelse. Samtidig har den tyske Forbundsforfatningsdomstol i en dom af 22. november 1986 opgivet sine generelle forbehold overfor EF-retten, idet den udtalte, »at den ville unnlade en selvstændig prøvelse af EF-reglerne, så længe EF og særlig EF-Domstolens praksis generelt sikrer en virksom beskyttelse af grundrettighederne«.

9. Selv om ØSU har fuld forståelse for, at der kan være juridiske og politiske vanskeligheder for visse medlemsstater ved at gennemføre det af Kommissionen foreslåede grundlæggende system, må det insistere på, at man ikke gør direktivet tandløst fra starten under påberøbelse af »fleksibilitet«. Som Kommissionen selv gør opmærksom på ved at citere Traktatens artikel 5, har medlemsstaterne en generel forpligtelse til at stille effektive retsmidler til rådighed med henblik på at håndhæve direkte gældende fællesskabsregler. I sag 14/83 bruger Domstolen artikel 5 til at understrege medlemsstaternes pligt til at gennemføre effektive sanktioner for at sikre håndhævelsen af de forbud, der fremgår af EF's direktiver. Hvis kapitel 2 fastholdes, kan forslaget næppe siges at leve op til dette krav. Hertil kommer, at ØSU allerede i sin tidligere udtalelse fra marts 1989⁽¹⁾ vedrørende direktiverne om de undtagne sektorer opfordrede Kommissionen til at begrænse undtagelser fra direktivet til et minimum, idet man gjorde opmærksom på, at alle offentlige sektorer eller sektorer, som opererer med særlige rettigheder eller eneret, bør omfattes, hvis man vil gøre sig nogen forhåbninger om, at direktivet skal blive effektivt. Det viste sig imidlertid ikke at blive tilfældet, og vigtige sektorer er stadig undtagne fra disse grundlæggende direktiver. Hvis Kommissionen nu som oplæg til et gennemførelsesdirektiv tillader vide muligheder for omgåelse af de grundlæggende gennemførelsesregler, vil Fællesskabets chancer for at skabe åbenhed og fri konkurrence i en sektor, hvor national fortrinsbehandling stadig er reglen, forblive illusoriske.

10. ØSU kan ikke acceptere, at efterfølgende tilkendelse af skadeserstatning på grundlag af attesting skulle have samme effektivitet og gyldighed som afbrydelse af ulovlige procedurer, inden disse fører til indgåelse af ugyldige kontrakter.

Såfremt det alligevel skønnes, at indførelsen af attestingssystemet er en forudsætning for direktivets vedtagelse, finder ØSU det meget betænkeligt, hvis man ikke giver alle ordregivere inden for EF adgang til at benytte sig af denne mulighed.

Efter ØSU's mening bør Kommissionen påse, at én og samme retsprocedure anvendes for samtlige indkøbsenheder, uanset om de er af »offentlig« eller »privat« karakter.

Det kan således forekomme, at en »offentlig« enhed i en given medlemsstat ikke kan unddrage sig anvendelsen af de eksisterende nationale klagemuligheder, som ofte omfatter afbrydelse af proceduren efter

administrative eller retslige appelinstanters afgørelse, medens den »private« enhed i en anden medlemsstat kan tænkes helt at undgå afbrydelsen.

Direktivforslaget skærper *de facto* blot denne forskelsbehandling.

ØSU mener, at direktivet ville blive betydeligt bedre og mere sammenhængende, hvis alle ordregivere på lige fod fik mulighed for at blive undtaget fra bestemmelserne i artikel 2 under forudsætning af, at de ved hjælp af en attesting, der er udstedt af en godkendt og kvalificeret person, kan godtgøre, at de gennem de seneste to år har overholdt Traktatens bestemmelser. Hvis artikel 2 og kapitel 2 kædes sammen på denne måde, kan indgåelsesprocedurer kun afbrydes, når det drejer sig om virksomheder, der er offentligt registreret for overtrædelse af EF-bestemmelser. Dette ville der være mening i, idet objektivitet og lighed for loven ville få forrang frem for fleksibilitet.

11. Det vil være nødvendigt at supplere systemet med en procedure for klager vedrørende attesteringsrapporterne, så man sikrer ensartet anvendelse af direktivet i de forskellige medlemsstater. De berørte leverandører bør have mulighed for om ønsket via deres organisation at udtale sig om rapporternes nøjagtighed og troværdighed.

Særlige bemærkninger

ØSU knytter følgende bemærkninger til de enkelte artikler i det foreslåede direktiv:

Artikel 1, stk. 3

Bestemmelserne bør affattes på en sådan måde, at faglige organisationer kan indgive klager på medlemmernes vegne.

Artikel 2, stk. 2

Ordet »aspekter« bør ændres til »trin«.

Artikel 2, stk. 7

Det synes tilrådeligt at anføre, på hvilket grundlag kontraktværdien beregnes, når erstatningsprocentsatsen anvendes.

Artikel 7

ØSU så det helst udtrykkeligt specificeret i denne artikel, at de personer, der foretager attesteringen,

⁽¹⁾ EFT nr. C 139 af 5. 6. 1989.

skal undersøge, om potentielle bydere har fået reelle muligheder uanset deres nationalitet.

Artikel 8, litra c)

ØSU ser ingen grund til, at de personer, der foretager attestering, skal have til opgave at foreslå foran-

staltninger til imødegåelse af traktatovertrædelser. Dette krav kan udelades. Det ville ikke mindst være logisk at udelade kravet, såfremt undtagelse fra bestemmelserne i artikel 2 kunne opnås under forudsætning af en positiv atterteringsrapport, således som det er foreslået ovenfor i punkt 10. I tilfælde af traktatovertrædelser bør attesteringen ganske enkelt ikke foretages.

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om den 19. beretning om konkurrencepolitikken

(91/C 60/07)

Kommissionen besluttede den 23. juli 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om den 19. beretning om konkurrencepolitikken.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for industri, handel, håndværk og tjenesteydelser, som udpegede Edoardo Bagliano til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 5. december 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 282. plenarforsamling, den 19. december 1990, uden stemmer imod og med 3 stemmer hverken for eller imod, følgende udtalelse.

1. Generelle og indledende bemærkninger

1.1. *Et mål, som omsider er nået*

Kommissionen indleder den 19. konkurrenceberetning med at fremhæve, at det netop ved årets udgang omsider lykkedes at få afsluttet arbejdet med kontrol med virksomhedssammenslutninger.

Ad hoc-forordningen blev således udstedt den 21. december 1989 og har nu været gældende siden 21. september 1990.

Man kan kun tilslutte sig Kommissionens tydelige tilfredshed hermed, omend der stadig hersker nogen tvivl om teksternes fortolkning og gennemførelse.

1.2. *Kommissionen og Det økonomiske og sociale Udvalg*

Det er kun ret og rimeligt, at man glæder sig over de resultater, som er nået i referenceåret, men det er lige så ret og rimeligt, når man retter blikket fremad, at man da også kommer nærmere ind på resultatets kvalitet, på dets fuldstændighed, på de realistiske gennemførelsesmuligheder, på de afstedkomne eller forudsigelige reaktioner og følger osv.

En stedse kritisk og selvkritisk holdning må betegnes som frugtbar, især hvis den bunder i ønsket om et faktisk samarbejde og bygger på viljen til at medvirke til opfyldelsen af de mål, som Kommissionen hvert år stiller sig som led i handlingsprogrammet til gennemførelse af det indre marked.

Det økonomiske og sociale Udvalg nærer et sådant ønske; og det er ud fra samme tankegang, at ØSU i

denne udtalelse giver udtryk for sine egne vurderinger, fremfører nogle kritiske bemærkninger, fremsætter nye forslag og støtter og vejleder Kommissionen, når det gælder retningslinjerne for konkurrencepolitikken.

ØSU noterer sig det udtrykkelige tilsagn om, at forslagene i udtalelsen om den 18. konkurrenceberetning vil blive båret in mente, når den fremtidige politik skal udformes, og henstiller til Kommissionen, at den efterlever dette tilsagn.

1.3. Samlet status over konkurrencepolitikken

Næsten samtlige erhvervssektorer omfattes nu af EF's konkurrenceregler: transport, telekommunikation, audiovisuelle tjenesteydelser, energi.

Det er interessant i denne forbindelse at fremdrage begrebet » status over den globale konkurrencepolitik «, som Kommissionen anser for et uomgængeligt kriterium ved bedømmelsen af konkrete sager.

ØSU har altid lagt vægt på det » globale «, fordi man ikke blot skal se på markedet — det være sig EF-markedet eller verdensmarkedet — men også på de indbyrdes forbindelser mellem EF's politik på alle felter, idet der skal anlægges et konsekvent, realistisk helhedssyn samt sørges for geografisk og politisk » globalitet «.

1.4. De nationale normers betydning for konkurrencen

Traktatens konkurrenceregler finder direkte anvendelse på de nationale retsregler, men det skal fremhæves, at skillelinjen mellem konkurrencepolitik på EF-plan og de nationale politikker bliver stadig mere uklar og mere usikker. Selv om de nationale lovgivningers tilnærmelse til EF-lovgivningen fremstår stadig mere synligt (der er indføjet visse ændringer i nationale love, og den nye italienske lov afspejler i vid udstrækning Traktatens ånd og bogstav), men der findes fortsat et gråt område, hvor der hersker retsikkerhed, og hvor større klarhed er påkrævet.

ØSU opfordrer Kommissionen til at anstille nærmere overvejelser og til at skabe klarhed bl.a. via vejledende *ad hoc*-meddelelser, ikke blot til virksomhederne, men også, og især, til de nationale domstole.

De europæiske og de nationale dimensioner rejser ingen uoverstigelige, snævre » grænser « i konkurrencepolitikken, som via subsidiaritetsprincippet kan og skal bevare sit oprindelige sigte, tilstræbe opfyldelse af Traktatens målsætninger samt gennemføres konsekvent i hele EF.

2. Særlige problemfelter

2.1. Distribution

Distribution af produkter er helt afgjort et ømtåleligt og kompliceret led i den erhvervsøkonomiske produktionsproces, som Kommissionen altid har viet megen opmærksomhed.

De talrige gruppefritagelsesforordninger er et vidnesbyrd om denne berettigede opmærksomhed, ligesom den lange række aftaler af denne type er det. På EF-plan findes der nu et velunderbygget regelsæt og en solid retspraksis.

Da disse gruppefritagelser, lige såvel som alle øvrige fritagelser, som omtales i Traktatens artikel 85, stk. 3, er tidsbegrænsede, er det rimeligt, at de berørte sektorer i det pågældende tidsrum kan sætte deres lid til den retsramme, som er nedfældet i den relevante gruppefritagelsesforordning.

Kommissionen ser derimod ud til at være i tvivl og lægger op til en ændring, selv om baggrunden og alternativerne endnu ikke fremstår klart.

2.2. Kontrol med virksomhedssammenslutninger

Grundforordningen er genoffentliggjort i EF-Tidende af 21. september 1990⁽¹⁾ og indeholder en række rettelser af fejl i de forskellige sproglige udgaver (nogle af rettelserne er af stor betydning for forståelsen og fortolkningen).

ØSU afgav udtalelse den 2. juni 1989⁽²⁾, men ønsker her at bekræfte sin generelt positive holdning, behæftet med enkelte forbehold, som kun kan ryddes af vejen ved forordningens anvendelse i praksis; de indhøstede erfaringer vil også kunne lægge op til ændringer af forordningen.

I særdeleshed skal det nævnes, at netop fordi » tærsklen « for » fællesskabsdimensionen « er høj (i det mindste i de første gennemførelsesår), bør kriterier og parametre allerede nu ansues i et bredt perspektiv både i geografisk og tidsmæssig henseende. Enhver definition på » relevant marked « bør nemlig tage højde for den potentielle konkurrence, ikke blot i dag, men især fremover, og ikke blot i EF, men især på verdensplan.

I kraft af gennemførelsen af det store indre marked består det geografiske marked nu som et minimum af hele det fælles marked, og for en række sektorer, af verdensmarkedet.

⁽¹⁾ EFT nr. L 257 af 21. 9. 1990, s. 14.

⁽²⁾ EFT nr. C 208 af 8. 8. 1988, s. 11.

2.3. Tjenesteydelser

Konkurrencereglernes anvendelsesområde er blevet udvidet til at omfatte mange » tjenesteydelserne « i kraft af *ad hoc*-forordninger, hvori der tages hensyn til de pågældende sektors specifikke forhold (telekommunikation og lufttransport, for blot at nævne de to mest kendte eksempler).

Men lige som for virksomhedssammenslutningers vedkommende er det ikke nok at gennemføre EF-normer; hvor det er påkrævet, må der også gribes ind over for nationale regelsæt, som lægger hindringer i vejen for reel liberalisering af konkurrencen inden for bestemte sektorer (f.eks. postvæsen, offentlige koncessioner, handelsmonopoler).

2.4. Statsstøtte

ØSU har allerede ved flere lejligheder insisteret på, at statsstøtten — skønt stadig tilladt — altid og ubetinget skal være gennemsigtig og degressiv.

Dette er det ledende princip og det endelige mål, men det forhindrer ikke, at man i den igangværende integrationsproces i EF fortsat — under ganske bestemte forudsætninger — anser visse former for støtte forenelige med Traktaten. Exceptionelle vanskeligheder i visse sektorer samt særlige forhold i nogle regioner eller nogle medlemsstater har altid været genstand for særlig årvågenhed fra Kommissionens side.

Støtte, som er uforenelig med Traktaten, er i øvrigt defineret tydeligt, bl.a. via sektorielle rammebestemmelser og den omfattende retspraksis.

Gennemførelsen af enhedsmarkedet forudsætter mere end nogensinde før en » aktiv « konkurrencepolitik sideløbende med en mere markant industripolitik for at tage højde for de enorme bestræbelser, som EF's økonomi skal udfolde for at tilpasse sig de igangværende ændringer. Man er nødt til at omlægge udbuddet på det indre marked og er i den forbindelse nødt til at tage hensyn til den konkurrence, som varer fra tredjelande påfører EF og nogle medlemsstater i særdeleshed.

Især de små og mellemstore virksomheder står over for store risici og er nødsaget til at foretage store investeringer, hvis de skal erhverve en konkurrencedygtig rolle her på tærsklen til 1993.

Der er udsendt to hvidbøger om statsstøtte; dette vidner om de store vanskeligheder, som er forbundet med at få kendskab til forholdene i de forskellige medlemsstater. Korrekt viden er en væsentlig forudsætning for en korrekt interventionspolitik, som ikke blot omfatter forbud, men også tilladelser; man bør derfor støtte Kommissionens fleksible og i en vis forstand selvkritiske holdning ved dens ajourføring og berigtigelse af disse dokumenter, som også omhandler konkurrencepolitiske initiativer.

De usædvanlige konjunkturvilkår inden for visse sektorer kræver imidlertid en vurdering, som under nøje overholdelse af Traktatens regler gør det muligt at anlægge et realistisk syn på fremtiden, i hvilken forbindelse man ikke må glemme, at også konkurrenter fra tredjelande inden for mange sektorer hyppigt oppebærer statsstøtte i forskellige former.

ØSU støtter Kommissionens planer om at lade samme regler gælde for offentlige og private virksomheder; disse regler skal imidlertid udformes således, at enhver risiko for forskelsbehandling mellem disse to typer virksomheder undgås.

2.5. Priser — Sammenligninger mellem medlemsstaterne — National tilsynslovgivning

2.5.1. ØSU har allerede tidligere henledt Kommissionens opmærksomhed på, at der i EF fortsat består talrige og betydelige forskelle på sammenlignelige produkter.

At dette fænomen fortsat består, minder om, at problemet er kompliceret og, ikke mindst, at vejen hen imod skabelsen af et reelt enhedsmarked stadig er lang og vanskeligt farbar. Der findes nemlig en lang række faktorer, som direkte eller indirekte påvirker prisdannelsen.

Både ØSU og Europa-Parlamentet har allerede flere gange tidligere fremhævet betydningen af og vanskelighederne omkring undersøgelser af prisdannelsesmekanismen på de forskellige markeder, og man har opfordret Kommissionen til ikke at overse de strukturbetingede, sektorielle og generelle forskelle, som stadig gør sig gældende i de forskellige medlemsstater.

En sammenligning af de priser, der opereres med i de enkelte medlemsstater for ét og samme produkt, er helt sikkert et nyttigt instrument til at skaffe sig viden og foretage analyser, men udgør måske ikke nogen absolut målestok for graden af konkurrence mellem medlemsstaterne. Prisforskelle vidner helt sikkert om en situation, som ikke kan undgå at medføre konkurrenceforvriddning. Dette er den konsekvens, som springer forbrugeren mest i øjnene; men der findes også andre faktorer, såsom forskelle i beskatningsordninger, tekniske normer og administrative strukturer samt regler vedrørende distributionssystemer.

En sammenligning af priserne i de forskellige medlemsstater inden for en given sektor er et væsentligt middel til at skaffe sig viden og foretage kontrol, men den bør ledsages af en omhyggelig analyse af de strukturbetingede og socio-økonomiske forskelle, som fortsat gør sig gældende mellem de nationale markeder indbyrdes.

Man bør derfor arbejde videre på harmonisering og tilnærmelse for at opnå den større ensartethed, som er den mindste forudsætning for at kunne foretage korrekte sammenligninger og nå frem til de rigtige konklusioner.

2.5.2. Som hovedregel bør priserne afhænge af »markedet«, dvs. af markedskræfternes frie spil; konkurrencepolitikken skal sikre, at dette resultat nås under hensyntagen til de roller, som de socio-økonomiske partnere spiller, til forbrugernes interesser samt til den gældende miljølovgivning, for blot at nævne de mest aktuelle og betydningsfulde eksempler.

Hverken virksomhederne eller de nationale myndigheder må derfor gribe ubehørigt ind i prisdannelsen og prisniveauet; de nationale myndigheder skal blot administrere de få tiloversblevne undtagelser, som endnu indgår i de nationale kontrol- og tilsynsordninger.

Netop fordi den fuldstændige integration af markederne endnu ikke er blevet en realitet, tilkommer der fortsat de nationale lovgivninger en kontrolrolle, med det formål at undgå misbrug samt, i bestemte tilfælde og inden for mulighedernes grænser, at sikre en vis prisstabilitet.

Konjunkturstyringen foregår fortsat for en stor dels vedkommende på nationalt plan, omend der består vilje til samarbejde og koordinering inden for banksystemet, herunder i særdeleshed mellem centralbankerne.

Kommissionen råder i den forbindelse over direkte instrumenter til at igangsætte undersøgelser, men har ikke direkte interventionsbeføjelser, når det gælder konkurrencebestemmelsernes anvendelse, idet Traktatens artikler 85 og 86 gælder for virksomheder, men ikke for medlemsstaterne. Dog kan den ty til Traktatens artikel 3, litra f), samt til artikel 5, stk. 2⁽¹⁾. Desuden kan Kommissionen finde et bredere, men lige så klart og præcist grundlag i artikel 155, første led, hvor det hedder, at Kommissionen skal »drage omsorg for gennemførelsen af de i denne Traktat indeholdte bestemmelser og af de bestemmelser, som med hjemmel i denne træffes af institutionerne«.

En statusopgørelse over de af medlemsstaternes eksisterende lovgivninger og regelsæt, som kan øve indflydelse på konkurrencen, kunne imidlertid gennemføres som et første skridt hen imod effektivt tilsyn.

⁽¹⁾ Fællesskabets virke indebærer [artikel 3, litra f)] »gennemførelse af en ordning, der sikrer, at konkurrencen inden for Fællesmarkedet ikke fordrøjes«. (Artikel 5, stk. 2) (medlemsstaterne) »afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der er egnede til at bringe virkeliggørelsen af denne Traktats målsætninger i fare».

2.6. Dumping

ØSU mener, at man i høj grad bør være opmærksom på fænomenet »dumping« inden for rammerne af en ansvarlig og årvågen handels- og konkurrencepolitik.

Kommissionen har nu indhøstet tilstrækkeligt med erfaringer, ikke mindst i de sektorer, hvor der jævnligt er tale om illoyal konkurrence hvad importpriserne angår.

Hindringerne for samhandelen er ved at forsvinde næsten overalt; told og kontingenter reduceres, omend i forskelligt omfang; beskyttelsen består således kun i at føre kontrol med tilfælde af dumping og tage de relevante skridt til beskyttelse herimod.

Kommissionen har vist sig rede til at gribe hurtigt ind og til at afslutte procedurerne objektivt.

Kommissionen fortsætter med at udvise ansvarlig årvågenhed og giver dermed en korrekt fortolkning af en konkurrencepolitik, som tager sigte på at fremme væksten og værne om det indre marked, samtidig med at Den almindelige overenskomst om Told og Udenrigshandel (GATT)-reglerne overholdes, selv om man stadig mangler at tage hensyn til den velkendte »sociale« klausul, som der er udtrykt ønske om fra mange sider og i mange organer.

2.7. Proceduren

Forordningen om kontrol med virksomhedssammenlutninger indeholder en række vigtige fornyelser, hvad angår tidsfristerne, de nærmere bestemmelser om de berørte parter deltagelse og samarbejdet fra de nationale administrationers side.

2.7.1. Der er fastsat meget korte frister, især hvis man sammenligner dem, Kommissionen normalt kræver, før den kan træffe en beslutning.

Det erkendes med stor realisme i forordningen, at forudgående anmeldelser skal behandles efter en hurtigere procedure. I denne forbindelse håber ØSU, at denne prisværdige hensigt overholdes loyalt, uden at det bliver nødvendigt at ty til påstande om »ufuldstændig« information for at suspendere fristerne.

2.7.2. En interessant fornyelse er de uformelle, indledende møder, som foreslås i forordningen, bl.a. med det sigte at gøre det muligt for Kommissionen at overholde fristen på en måned eller at fremskynde proceduren mest muligt.

Denne fremgangsmåde fortjener opbakning, bl.a. fordi den kompenserer for den komplicerede CO-formular;

denne formular vil i praksis blive lettere at udfylde i kraft af samtlige parterers erfaringer og gode vilje.

2.7.3. Et andet interessant aspekt udgøres af den øgede rolle, som tillægges de nationale administrationer, samt kravet om samarbejde og effektiv koordinering med Kommissionen.

Domstolen har allerede flere gange stadfæstet, at Kommissionen er beføjet til at udføre sine opgaver ude i medlemsstaterne (og med disses medvirken), hvis et forhold, som tilsyneladende kun er af national interesse, kan forventes at øve indflydelse på varesamhandelen inden for EF.

At EF-lovgivningen har forrang frem for nationale regelsæt hersker der ingen tvivl om mere, men det kan være nyttigt at fremhæve, at dette også gælder for forholdet mellem de nationale administrationer og Kommissionen.

2.7.4. Hvad angår anvendelsen af Traktatens artikler 85 og 86, har Kommissionen i henhold til forordning nr. 17 (den første forordning til gennemførelse af Traktatens artikler 85 og 86, EFT nr. 13 af 21. februar 1962) domstollignende beføjelser. I henhold til artikel 19 i forordning nr. 17 har parterne mulighed for at tilkendegive deres syn på de anførte klagepunkter samt krav på at blive hørt på en måde, som sikrer deres ret til at forsvare sig, således at Kommissionen kan nå frem til en uafhængig, upartisk beslutning.

Det kan i øvrigt konstateres, at Kommissionen undertiden, før den har truffet nogen beslutning, i en pressemeddelelse har tilkendegivet sine klagepunkter mod visse foretagender.

ØSU opfordrer Kommissionen til at undersøge, om en sådan praksis er rimelig. Man kunne nemlig forestille sig, at en sådan offentliggørelse kan foregribe Kommissionens endelige beslutning. Oven i købet risikerer Kommissionen at komme til at stå i en ømtålelig position, dersom den i den beslutning, som tages i sidste instans, ikke fastholder de klagepunkter, som tidligere blev fremført og udsendt til pressen.

2.8. EF-lovgivning og nationale lovgivninger

Den for nylig vedtagne forordning om kontrol med virksomhedssammenslutninger er eller vil blive et særdeles effektivt middel til at vurdere forholdet mellem EF-lovgivningen og den nationale lovgivning.

At der findes en særlig forordning om kontrol med virksomhedssammenslutninger, må nemlig ikke få Kommissionen til at begrænse sit tilsyn til kun at omfatte igangværende eller fremtidige sammenslutninger med en fællesskabsdimension.

Der gør sig f.eks. inden for mange sektorer særlige forhold gældende, som allerede vidner om en høj grad af koncentration, og — fortsat fra forordning (EØF) nr. 4064/89 — udøves tilsynet blot ved, at der nedlægges forbud mod eventuelle »misbrug« af dominerende stilling (i henhold til artikel 86).

Det gælder derfor om at undersøge og føre kontrol med de faktiske konkurrenceforhold i de forskellige sektorer; visse sammenslutninger kan — som følge af selve sektorens beskaffenhed — aldrig få en »fællesskabsdimension« (således som dette begreb er defineret i artikel 1 i forordning (EØF) nr. 4064/89).

Sammenslutninger, som ikke har en fællesskabsdimension, skal falde ind under national lovgivning (hvilket dog ikke altid er tilfældet); visse sammenslutninger kan sågar omfattes af flere forskellige medlemsstaters nationale lovgivning.

Forskelle og konflikter, og dermed problemer, kan ikke udelukkes i disse tilfælde. Og Kommissionen har ingen beføjelser til på eget initiativ at ophøje sig til dommer over parterne, idet forordning (EØF) nr. 4064/89 tildeler den nøje beskrevne og begrænsede beføjelser og midler.

ØSU ønsker imidlertid at gentage (se tillige pkt. 2.5), at Kommissionen i andre artikler i Traktaten [art. 3, litra F); art. 155] kan hente beføjelser og instrumenter til en mere overbevisende og effektiv indsats, hvor og når dette måtte være påkrævet.

Det fremgår derfor tydeligt, at der i første række er behov for et loyalt samarbejde mellem medlemsstaterne og, sideløbende hermed, et mere udbredt og bedre samarbejde mellem Kommissionen og de nationale regeringer.

2.9. Studier og undersøgelser

ØSU har allerede i tidligere udtalelser været inde på de undersøgelser og »studier«, som Kommissionen har overdraget til udenforstående organer; et sammendrag af undersøgelsesresultaterne er optrykt i den årlige konkurrenceberetnings sidste del.

Kommissionen præciserer i hvert tilfælde, at de universiteter og uafhængige eksperter, som har gennemført undersøgelserne, er »ansvarlige for de deri angivne data og synspunkter«; da disse undersøgelser udsendes særskilt, ville det være nyttigere, om man i den årlige konkurrenceberetning kunne læse Kommissionens overvejelser og eventuelle konklusioner, og at Kommissionen havde samme ansvar herfor som for konkurrenceberetningen som helhed.

Endvidere bør man intensivere udsendelsen af publikationer — om konkurrencereglerne — på alle niveauer, med særlig henblik på de små og mellemstore virksomheder i de medlemsstater, som kom med i ET for få år

siden. Ud over hvad der allerede er gjort eller er på trapperne, ville det være specielt nyttigt med en undersøgelse af og vejledning i teknologioverførselskontrakter; et sådant tiltag vil være til stor gavn, ikke blot for de senest tilkomne EF-lande, men også for virksomheder i udviklingslandene.

2.10. *GD IV's ressourcer*

Da forordningen om kontrol med virksomhedssammenslutninger er en *ad hoc*-forordning, har Kommissionen oprettet en »*task-force* vedrørende sammenslutninger», hvor allerede eksisterende personale er blevet suppleret op med nye medarbejdere fra medlemsstaterne med særlige erfaringer.

Det er vanskeligt at foretage en vurdering af den forventede arbejdsbyrde, som den nævnte *task-force* vil få i kraft af den nye forordnings gennemførelse. Et antal på 50 meddelelser kan være for lidt eller for meget. En styrkelse af direktorat B, C og D ville måske have muliggjort større intern fleksibilitet og, hvad vigtigere er, gjort det muligt at udnytte tjenestegrenenes erfaringer med de enkelte sektorer.

Derimod kan der ikke herske tvivl om, at det er nødvendigt at øge GD IV's samlede ressourcer; ØSU har altid fremhævet dette punkt ud fra sin viden om dette generaldirektorats arbejdsbyrde og ansvarsbeføjelser.

3. Internationale forbindelser

3.1. *Kommissionens internationale virksomhed*

Samarbejdet med FN og Organisationen for økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) bør styrkes på basis af stadig større solidaritet inden for EF.

Også inden for GATT må Kommissionen — som ØSU allerede har fremført i sine udtalelser om den igangværende forhandlingsrunde — indtage en fast holdning, så der sikres lige konkurrencevilkår mellem de forskellige internationale økonomiske områder, som konkurrerer med hinanden.

3.2. *EF-Den europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA)*

ØSU har allerede i detaljer udtalt sig om forbindelserne mellem EF og EFTA og om fremtidsperspektiverne⁽¹⁾. Vanskelighederne beror bl.a. på, at der findes forskellige institutionelle strukturer i de to områder, og det tjener derfor intet formål at tilstræbe former for integration, som der er umuligt at nå frem til, i det mindste på kortere sigt.

Netop konkurrencepolitikken bør imidlertid være en undtagelse, idet handelssamkvetmet gør det nødvendigt, at visse fælles regler overholdes, og at der sikres et minimum af lige vilkår.

3.3. *Samarbejdet mellem EF og USA og mellem EF og Japan*

ØSU mener, at kontakterne med monopolmyndighederne i tredjelande altid er nyttige, for ikke at sige nødvendige.

Gennemførelsen af den for nyligt vedtagne forordning om kontrol med virksomhedssammenslutninger kan ikke ventes at ændre meget på forbindelserne til de to store områder uden for EF, nemlig USA og Japan.

Informationsudveksling og uformelle bilaterale kontakter er den bedste metode; der bør ikke indgås egentlige »aftaler», som af rent retlige grunde næppe lader sig gennemføre.

Formelle forpligtelser for de respektive parter ville nemlig få en lang række komplicerede følgevirkninger. Man behøver blot at tænke på spørgsmålet om ekstraterritorialitet, eller princippet om gensidighed, der ofte påberåbes enten fejlagtigt eller udelukkende som et pressionsmiddel i forhandlingerne.

Selv om målet ser ud til at ligge langt borte, er man nødt til at fortsætte bestræbelserne på at internationalisere monopolreglerne og harmonisere (om så blot delvist eller gradvist) spillereglerne for det internationale handelssamkvet.

⁽¹⁾ EFT nr. C 182 af 23. 7. 1990, s. 33.

Bryssel, den 19. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets afgørelse om et handlingsprogram for Det Europæiske År for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhed på Arbejdspladsen (1992)

(91/C 60/08)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 5. december 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til sektionen for social-, familie-, uddannelses- og kulturspørgsmål, som udpegede Ada Maddocks til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 13. december 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 282. plenarforsamling den 18. december 1990 enstemmigt følgende udtalelse.

1. ØSU hilser forslaget velkomment.
2. Den række af aktiviteter, der opridses for Det Europæiske År for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhed på Arbejdspladsen, herunder især bevidstgørelse, uddannelse og forebyggelse, stemmer overens med de mange udtalelser om samme emne, som ØSU allerede har afgivet.
3. På grund af den korte tidsfrist vil visse punkter senere blive behandlet mere indgående i en tillægsudtalelse.
4. ØSU fremhæver dog allerede nu behovet for, at det som følge af dets særlige interesser og omfattende ekspertise inddrages i de enkelte faser af det europæiske års planlægning og gennemførelse. I lighed med tidligere tilfælde bør ØSU have en repræsentant i styringsudvalget.

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstid

(91/C 60/09)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 5. oktober 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 118 A at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til sektionen for social-, familie-, uddannelses- og kulturspørgsmål, som udpegede Ursula Engelen-Kefer til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 13. december 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 282. plenarforsamling den 18. december 1990 med 91 stemmer for, 42 imod og 20 hverken for eller imod følgende udtalelse.

1. Generelle bemærkninger

1.1. ØSU hilser forslaget velkommen, men under forbehold af følgende bemærkninger:

1.2. Direktivforslaget begrænser ikke den fleksible holdning til arbejdstid og driftstid. Det behandler heller ikke spørgsmålet om en nedsættelse af den samlede arbejdstid. Målet er heller ikke at harmonisere skifteholdsarbejde og natarbejde i hele Fællesskabet.

— Hvad angår adskillelsen af arbejdstiden og driftstiden, så påpeger Kommissionen netop, at sådanne metoder kunne fremme en mere fleksibel, kontinuerlig og intensiv udnyttelse af produktionsapparatet, hvilket bidrager til en nedskæring af produktionsomkostningerne og fastholder virksomhedernes konkurrenceevne.

— Med forslaget som sådant søger Kommissionen at fastlægge grundlæggende sundheds- og sikkerhedsforanstaltninger, der skal ledsage disse arbejdsmetoder og så vidt muligt forhindre eller mindske uheld på arbejdspladsen samt eventuelle erhvervs sygdomme. Af talrige undersøgelser fremgår det nemlig, at for lang arbejdstid uden hvileperiode og skifteholdsarbejde uden pauser kan skade arbejdstagernes sundhed og være skyld i erhvervsbetingede sygdomme og nedbrydelse af helbredet. Sådanne sikkerheds- og sundhedsmæssige overvejelser har foranlediget de fleste (om ikke alle) medlemsstater til at fastlægge visse regler for hviletid og den maksimale daglige arbejdstid samt mindstekrav til natarbejde. Den internationale Arbejdsorganisation (ILO)-undersøgelser har også tjent som grundlag for Kommissionens forslag.

1.3. ØSU anser det for nødvendigt, at man ved tilrettelæggelsen af arbejdstiden søger at afveje virksomhedernes og de ansattes interesser og behov. Ud over virksomhedernes rentabilitet bør man derfor også være

opmærksom på arbejdstagernes muligheder for at tilrettelægge arbejdstiden ud fra personlige, samfundsmæssige og kulturelle behov.

1.4. Da direktivforslaget kun vedrører visse aspekter af arbejdstidstilrettelæggelsen, henviser ØSU til de initiativer, Kommissionen bebudede i det sociale handlingssprogram, herunder begrænsning af natarbejde især for kvinder (under hensyntagen til de relevante ILO-normer). ØSU noterer sig med tilfredshed Kommissionens bestræbelser på, at der også for andre aspekter af arbejdstidstilrettelæggelsen fastlægges mindstekrav på fællesskabsplan.

1.5. ØSU ønsker på ny at fremhæve, at der bør ske en yderligere præcisering af anvendelsen af artikel 118 A i overensstemmelse med konklusionerne af Det Europæiske Råds møde i Madrid, og at regeringskonferencen bør tage dette spørgsmål med i betragtning under traktatsrevisionen⁽¹⁾. ØSU fremhæver, at artikel 118 A i EØF-traktaten gør dette direktivforslag nødvendigt, og det er et relevant supplement til rammedirektivet 89/391/EØF om foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.

— I ØSU har der normalt været enighed om sundheds- og sikkerhedsspørgsmål på arbejdspladsen. Det har konsekvent indtaget det synspunkt, at forebyggende foranstaltninger og visse mindstekrav er såvel socialt nødvendige som økonomisk gennemførlige (erhvervs sygdomme og arbejdsulykker er f.eks. ofte en unødvendig og undgåelig omkostning såvel menneskeligt som finansielt set). Opløbet til 1992 har naturligvis resulteret i en intensivering af EF-forslagene på dette område.

⁽¹⁾ ØSU's udtalelse om udviklingen i den sociale situation i Fællesskabet af 5. juli 1990 (vedtaget uden stemmer imod, mens 4 hverken stemte for eller imod) (EFT nr. C 225 af 10. 9. 1990).

— ØSU har i tilknytning til den »funktionelle fleksibilitet« påpeget, at der i denne forbindelse »opstår det komplekse problem vedrørende arbejdstidens tilrettelæggelse, som let kan vække splid. Det kan kun løses, hvis begge parter giver indrømmelser og viser god vilje«. Dette kræver igen, at »fremskridt søges opnået ved forhandling«, og vejen synes at være »kollektive forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter på alle aftalte niveauer suppleret med nationale og europæiske lovgivningsmæssige rammer«⁽¹⁾.

1.6. I direktivforslaget understreges udtrykkeligt arbejdsmarkedsparternes rolle samt medlemsstaternes ansvar i forbindelse med fastlæggelsen af mindstekrav til sundheds- og sikkerhedsbestemmelser inden for en fælleseuropæisk lovgivningsmæssig basisramme vedrørende tilrettelæggelse af arbejdstiden på de forskellige nationale, regionale og sektorielle niveauer. Kommissionen har i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet taget hensyn til arbejdsmarkedsparternes autonomi og uafhængighed derved, at det foreslåede direktiv også skal kunne iværksættes gennem overenskomster. Derudover giver de omfattende undtagelsesbestemmelser yderligere et overenskomstmæssigt spillerum. På baggrund af det stigende antal virksomheder med afdelinger i andre lande finder ØSU, at aftalemæssige forbindelser på europæisk niveau (art. 118 B) er ønskelige.

1.7. Der kan ikke herske tvivl om, at en forøgelse af driftstiden kan have omkostningsmæssige fordele for virksomhederne. Omkostnings- og beskæftigelseseffekten af driftstidsændringer kan dog være meget forskellige for de enkelte virksomheder og for samfundsøkonomien som helhed. Konsekvenserne af de divergerende samfundsøkonomiske omkostninger bør tages i betragtning.

Indførelse af minimumsbestemmelser i EF vedrørende arbejdstidstilrettelæggelse skulle bidrage effektivt til en forbedring af leve- og arbejdsvilkårene. Forstået således, at arbejdstagerens sundhed tillægges større betydning, og at han får bedre mulighed for at forene sin arbejdstid og sin fritid.

1.8. Kommissionen erklærer selv, at natarbejde og skiftende arbejdstider gennem længere perioder kan skade arbejdstagerens helbred og true sikkerheden på arbejdspladsen. Dog erkendes det også, at der her er tale om en potentiel fare. Kommissionen gør rigtigt i i sin begrundelse at basere sig på Verdenssundhedsorganisationens definition af sundhed. På baggrund af denne definition bør direktivet indeholde konkrete mindstekrav til de sundhedspolitiske aspekter, der er relevante

for arbejdstidens tilrettelæggelse. De i sammenhæng med nat- og skifteholdsarbejde nævnte sundhedspolitiske argumenter som forhøjet ulykkeskoefficient gælder således også for for lang arbejdstid som følge af overarbejde. Det synes ligeledes rimeligt, at der fastsættes mindstekrav til hvileperioder ikke kun i forbindelse med nat- og skifteholdsarbejde, men også ved overarbejde.

1.9. Spørgsmålet om en begrænsning af den ugentlige arbejdstid har uvægerligt også sundhedspolitiske konsekvenser. Det er uforståeligt, hvorfor Kommissionen stik mod, hvad der kom til udtryk i handlingsprogrammet, afstår fra at fastlægge sundhedspolitiske bestemmelser for weekendarbejde. Den ugentlige hviletid er et vigtigt element i arbejdstagerbeskyttelsen. I de fleste EF-lande er søndagen i princippet den ugentlige hviledag, skønt undtagelser er tilladt i alle lande, hvor særlige forhold gør sig gældende. På baggrund af udviklingen på arbejdsmarkedet bør den ugentlige hviletid være længere end 24 timer. ØSU minder i denne forbindelse om ILO's henstilling nr. 103, hvori der kræves en ugentlig hviletid på 36 timer.

1.10. Væsentlige internationale normer af betydning for arbejdstidens tilrettelæggelse er på det seneste blevet opsagt eller draget i tvivl endog i visse EF-medlemsstater. Der er desuden en klar tendens til på ny at tillade natarbejde for kvinder samt til generelt at tillade søndagsarbejde af rent økonomiske grunde.

1.11. Desværre har man i Kommissionens forslag ikke i tilstrækkeligt omfang taget hensyn til Europarådets socialpakt og ILO's normer. Således hedder det f.eks. i ILO-konvention nr. 14 og 106, at hviletiden så vidt muligt skal falde samtidig for alle beskæftigede i virksomheden. Den ugentlige hviletid bør om muligt være identisk med »den gennem skik og brug for landet eller regionen normale hviledag« (konvention nr. 14) eller »med den for landet eller regionen sædvanlige ugentlige hviledag« (konvention nr. 106). Dette er i vidt omfang i overensstemmelse med Den Europæiske Socialpakt. I lande med kristen tradition skal denne hviledag være søndag.

1.12. Kommissionen undlader ligeledes at fastsætte en referenceværdi for den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid og den betalte årlige ferie. ØSU henleder derfor opmærksomheden på Rådets henstilling fra 1974 om en 40-timers arbejdsuge samt på Rådets beslutning om tilpasning af arbejdstiden bl.a. med hensyn til overarbejde og det samlede antal årlige arbejdstimer.

— Der bør tænkes på indførelse af særlige ordninger, som omfatter tilkalde-perioder, navnlig hvor sådanne perioder regelmæssigt indebærer effektiv arbejdstid i større omfang. Der bør findes en ordning, hvorefter disse arbejdstagere får tilstrækkelig hviletid.

⁽¹⁾ EFT nr. C 201 af 7. 8. 1989, s. 20.

1.13. ØSU anser det for nødvendigt, at man i hele EF forbyder natarbejde for unge.

1.14. Man bør i langt højere grad følge ILO's normer for arbejdsvilkår. Disse vidtgående internationale normers verdensomspændende gyldighed bør på ingen måde undergraves i EF-lovgivningen.

1.15. ØSU henstiller, at man for hjemmearbejde fastlægger særlige regler, der på tilfredsstillende måde tager højde for de specielle kontrolproblemer. Arbejdsmarkedets parter bør have mulighed for på søfartsområdet at fastlægge bestemmelser, som afviger fra direktivforslaget. Det bør dog sikres, at de relevante ILO-normer overholdes i denne forbindelse.

1.16. For at forbedre kendskabet til de sundhedsmæssige og sociale risici, der særligt er forbundet med nat- og skifteholdsarbejde, henstiller ØSU, at der på EF-plan gøres en større forskningsindsats på dette område, og at den statistiske registrering af de arbejdstidsformer, der afviger fra den normale arbejdstid, forbedres.

2. Særlige bemærkninger

2.1. Første betragtning

Med hensyn til retsgrundlaget henvises til punkt 1.5.

2.2. Anden betragtning

ØSU har konsekvent krævet rimelige sundheds- og sikkerhedsmæssige foranstaltninger. Grundlæggende EF-retlige bestemmelser for sikkerheds- og sundhedsbeskyttelse af skifteholds- og natarbejde, der tilskynder til snævrere samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter om tilrettelæggelsen af arbejdstiden, kunne også være en nyttig referenceramme for små og mellemstore virksomheder ved fastlæggelsen af deres egne arbejdstidsplaner i bevidstheden om, at visse minimumsnormer ikke undergraves. Dertil kommer, at de menneskelige og økonomiske besparelser, som en sådan forebyggende strategi for sundheds- og sikkerhedsbeskyttelse på arbejdspladsen indebærer, vil komme såvel små og mellemstore som store virksomheder til gode.

2.3. Fjerde betragtning

Man burde hellere påpege, at »en fastsættelse af minimumsforskrifter for individuel hvile- og arbejdstid vil fremme gennemførelsen af de i artikel 118 A omhandle-

de forbedringer især af arbejdsmiljøet og dermed beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed«. Man ville således undgå unødige diskussioner om artikel 118 A's anvendelsesområde.

2.4. Femte og sjette betragtning

Kommissionen henviser med rette til »fællesskabspagten om de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder«.

2.5. Syvende betragtning

Man bør i direktivforslaget ikke kun henvise til den relevante resolution fra Europa-Parlamentet, men også til ØSU's udtalelse om »fundamentale arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder i EF« og især til afsnit III, punkt B, hvor »retten til årlig ferie« og »retten til ugentlig hviletid«⁽¹⁾ fremhæves.

2.6. Fjortende betragtning

Der bør naturligvis tages behørigt hensyn til »sæsonarbejde« eller »visse aktiviteter« i forbindelse med gennemførelsen af direktivet.

2.7. Artikel 1

2.7.1. Direktivforslaget vedrører udelukkende de daglige og ugentlige hvileperioder og visse aspekter af nat- og skifteholdsarbejde. ØSU opfordrer til, at der i fremtidige supplerende forslag inddrages andre forhold, der også har indvirkning på sundheden.

2.7.2. Det skal bemærkes, at ud over de undtagelser, som artikel 12 åbner mulighed for, vil henvisningen i artikel 1, stk. 2, til »de specifikke bestemmelser« i rammedirektivet også tillade en passende fleksibel anvendelse af det foreliggende forslag på forskellige erhvervsgrupper.

2.8. Artikel 2

2.8.1. Definitionen af natarbejde er utilfredsstillende og begrundes ikke tilstrækkeligt. At lade denne periode gå helt til kl. 9.00 er ude af trit med virkeligheden. Det samme gælder fastlæggelsen af periodens begyndelse til kl. 20.00. Natarbejde skal snarere defineres som et arbejde, der udføres fra kl. 22.00 til kl. 6.00. Så vidt muligt bør antallet af sammenhængende timer fastlægges ved kollektive overenskomster.

2.9. Artikel 3

Af forslaget om en daglig hvileperiode på mindst 11 på hinanden følgende timer inden for en 24 timers periode

⁽¹⁾ EFT nr. C 126 af 23. 5. 1989.

kunne man udlede, at den maksimale daglige arbejdstid kan komme op på 13 timer, det vil sige tre til fem timer mere end de nuværende lovbestemte maksimale arbejdstider. En vis ændring af denne artikel forekommer nødvendig. Det anbefales at udvide den daglige hviletid til mindst 12 timer.

2.10. Artikel 4

ØSU understreger endnu en gang, at »retten til en egentlig hvileperiode« bør indgå som en af de grundlæggende arbejdsmarkeds- og sociale rettigheder. Denne hvileperiode bør fastsættes til mere end 24 sammenhængende timer om ugen. Man bør tage højde for, at den effektive ugentlige hvileperiode i de fleste medlemsstater normalt omfatter to sammenhængende dage. Den ugentlige hvileperiode burde beregnes pr. uge og ikke over den planlagte referenceperiode på 14 dage. Den slags supplerende beregninger kunne det overlades til arbejdsmarkedets parter at foretage. Ordlyden af ILO-konvention nr. 14 og 106 burde i det mindste indføjes i denne artikel.

2.11. Artikel 5

Denne artikel er afgjort for uklar. I overensstemmelse med Det Europæiske Råds henstilling fra 1974 foreslås som mindstenorm i EF en fire ugers betalt årlig ferie.

2.12. Artikel 6

For så vidt de i artikler 3 og 4 fastsatte hvileperioder ikke overskrides, bør overarbejde tillades. Denne meget vidtgående bestemmelse vedrørende overarbejde bør tages op til fornyet vurdering.

2.13. Artikel 7

En referenceperiode på 14 dage til beregning af det gennemsnitlige antal natarbejdstimer på højst 8 timer inden for en 24 timers periode forekommer at være for lang. Ordet »normale« bør udelades.

Artikel 7.2 støttes.

Der fastsættes ikke nogen maksimal arbejdstid for natarbejdere. Det præciseres heller ikke nøjere, hvornår natarbejde er tilladt. Uden klarere regler vil kravet om at informere den kompetente myndighed i henhold til artikel 9 i stor udstrækning være virkningsløs.

ØSU opfordrer til, at det i henhold til ILO-forskrifterne bestemmes, at en natarbejders normale gennemsnitlige arbejdstid generelt skal være kortere end arbejdstiden for den arbejdstager, der udfører det samme arbejde med de samme krav i dagtimerne.

Man bør i langt højere grad tage hensyn til de ILO-normer for natarbejde, der blev vedtaget i juni 1990.

Endvidere bør man tage spørgsmålet om dobbeltarbejde (erhvervsaktivitet og familiemæssige forpligtelser) op til behandling, og dette bør afspejle sig i tilrettelæggelsen af arbejdstiden. I overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet bør medlemsstaterne fortsat have mulighed for at opretholde de bestående begrænsninger af natarbejde. Dette gælder især natarbejde for kvinder.

2.14. Artikel 8

ØSU opfordrer til en præcisering af denne artikel.

— Stk. 1 bør indeholde en bestemmelse om, at de ansatte i henhold til nationale eller lokale sundhedsbeskyttelsesregler har ret til at lade sig underkaste en arbejdsmedicinsk undersøgelse uden omkostninger for dem selv. Undersøgelsesresultaterne skal være fortrolige.

— Stk. 2 skal formuleres som en rettighed, arbejdstageren har krav på. Ordene »snarest muligt« skal erstattes af formuleringen »med mindre dette ikke med rimelighed kan forlanges af arbejdsgiveren.

2.15. Artikel 9

ØSU finder det afgørende, at informationen om natarbejde ikke blot tilgår de kompetente sundheds- og sikkerhedsmyndigheder; den bør også indgå i informeringen og høringen af arbejdstagernes repræsentanter i henhold til ILO-Konventionen af juni 1990.

For ØSU er det væsentligt, at sådanne procedurer ikke indebærer unødige bureaukratiske metoder.

2.16. Artikel 10

Udtrykket »tilgængelige« bør præciseres. Det bør under alle omstændigheder sikres, at beskyttelsen mod arbejdsbetingede farer under natarbejde fuldt ud svarer til det beskyttelsesniveau, der opretholdes om dagen (f.eks. i forbindelse med individuelle arbejdssteder).

2.17. Artikel 11

Denne bestemmelse bør ikke alene være gældende i tilfælde af ændring af arbejdsmønsteret, men ved enhver fastsættelse af arbejdsmønsteret.

2.18. Artikel 12

Undtagelser, der af og til er nødvendige, som f.eks. med hensyn til sæsonarbejde i landbrugssektoren, bør ikke blive reglen. Bestemmelserne i denne artikel bør derfor skærpes. Artikel 12, stk. 3, bør ligeledes åbne mulighed for, at man kan fastlægge undtagelsesbestemmelser via frie kollektive overenskomstaftaler. Medlemsstaterne skal i samarbejde med arbejdsmarkedets parter kunne fastsætte særlige regler for søfarten, hvilket ILO-normerne også åbner mulighed for. For den offentlige sektors vedkommende kan de ansattes »kollektive aftaler« undertiden ensidigt ændres af arbejdsgiveren. Det

er væsentligt at sikre, at undtagelsen efter artikel 12, stk. 3, ikke udgør et smuthul for ensidig indførelse eller videreførelse af uacceptable arbejdstider.

2.19. Artikel 14

I den politiske debat om arbejdstiden mangler man aktuelle og regelmæssigt fremskrevne data især om nat- og skifteholdsarbejde. Medlemsstaterne bør holdes fast på, at de med visse mellemrum regelmæssigt gør status over hyppigheden og fordelingen af nat- og skifteholdsarbejde.

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

BILAG I**til udtalelse fra Det økonomiske og sociale Udvalg**

Følgende ændringsforslag, som fik mindst en fjerdedel af de tilstedeværende medlemmers stemmer, blev forkastet under debatten:

Punkt 1.6

Sidste punktum udgår.

Begrundelse

Det forhold alene, at et stigende antal virksomheder opererer hen over grænserne, gør det ikke i sig selv berettiget at påstå, at bindende overenskomster på europæisk plan er nødvendige eller ønskelige.

Afstemningsresultat

Stemmer for: 56, stemmer imod: 86, hverken for eller imod: 5.

Side 4, Punkt 1.8

De tre sidste punkter slettes. (« På baggrund af denne definition ... med overarbejde. »)

Begrundelse

Rækkevidden af de i direktivforslaget fastsatte EF-bestemmelser bør ikke udvides til også at omfatte enkeltaspekter, som bedre finder deres løsning på lokalt plan.

Afstemningsresultat

Stemmer for: 65, stemmer imod: 98, hverken for eller imod: 1.

Punkt 1.13. læses således

» ØSU anser det for nødvendigt, at vilkårene for natarbejde for unge reguleres på EF-niveau. «

Begrundelse

Giver sig selv.

Afstemningsresultat

Stemmer for: 56, stemmer imod: 89, hverken for eller imod: 4.

Side 8, punkt 2.9

Affattes således:

» Artikel 3 bør afstemmes efter teksten i ILO-konventionen, hvori det hedder, at arbejdstagerne i » videst mulig omfang « bør sikres en hvileperiode på 11 timer. «

Begrundelse

I udtalelsen gør sektionen sig ofte til talsmand for, at man følger ILO-normerne, og disse bør finde anvendelse i dette specielle tilfælde.

Afstemningsresultat

Stemmer for: 57, stemmer imod: 91, hverken for eller imod: 3.

Side 8, punkt 2.10

Punktummet » Den ugentlige hvileperiode ... på 14 dage. « bør slettes.

Begrundelse

Selv Kommissionens forslag om en referenceperiode på 14 dage er for kort til, at man kan tage højde for den fleksibilitet, som visse arbejdsformer kræver. Det er derfor ikke rimeligt med en yderligere nedskæring.

Afstemningsresultat

Stemmer for: 53, stemmer imod: 81, hverken for eller imod: -.

Side 9, punkt 2.13

I stedet for » ... forekommer at være for lang. Ordet » normale « bør udelades « læses » er for kort. Kommissionen bør ændre artikel 7.1 i overensstemmelse hermed. «

Begrundelse

Se ovenfor (pkt. 2.10).

Afstemningsresultat

Stemmer for: 52, stemmer imod: 82, hverken for eller imod: 3.

Side 10, punkt 2.17

Andet punktum affattes således

» Bestemmelserne i denne artikel bør derfor ikke misbruges. «

Begrundelse

Giver sig selv.

Afstemningsresultat

Stemmer for: 50, stemmer imod: 78, hverken for eller imod: 8.

*BILAG II***til Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse**

Følgende, tilstedeværende eller repræsenterede, medlemmer stemte for udtalelsen:

De dames en heren: Abejon Resa, Amato, Ataide Ferreira, Barbagli, Bleser, Bonvicini, Bordes-Pages, Bottazzi, Burnel, Vasco Cal, Carroll, Cassina, Ceballo Herrero, Chevalier, Colombo, von der Decken, d'Elia, d'Hondt, Diapoulis, van Dijk, Douvis, Draijer, Drilleaud, Dunkel, Elstner, Engelen-Kefer, Etty, Eulen, Flum, Forgas i Cabrera, Frandi, Freeman, Geuenich, Giatras, Gomez Martinez, Groben, Hagen, Hilkens, Hörsken, Hovgaard Jakobsen, Jaschick, Jenkins, Kanellopoulos, de Knegt, Korfiatis, Laka Martin, Lappas, Larsen, Laur, Liverani, Luchetti, Maddocks, Mantovani, Margalef Masia, Masucci, Mayayo Bello, Mercier, Molina Vallejo, Morris, Muñiz Guardado, Murphy, Nielsen Bent, Nielsen Preben, Nierhaus, Ovide Etienne, Pavlopoulos, PE, Pellarini, Pelletier Ch., Pompen, Quevedo Rojo, Rangoni Machiavelli, Roseingrave, Saitis, Salmon, Santillan Cabeza, Santos, Schmidt, Schmitz, Sequeira, Silva, Spyroudis, Staedelin, Theonas, Tiemann, Vandermeeren, Velasco Mancebo, Verboven, Wagenmans, Waldack, Zufiaur Narvaiza.

Følgende, tilstedeværende eller repræsenterede, medlemmer stemte imod udtalelsen:

De dames en heren: Andrade, Aparicio Bravo, Bagliano, Beale, Bell, Cavaleiro Brandao, Connellan, Cunha, van Dam, Donck, Frerichs, Gafo Fernandez, Gardner, Ghigonis, Giacomelli, Giesecke, Guillaume, Kaaris, Kafka, Little, Löw, Machado Von Tschusi, Masprone, McGarry, Merce Juste, Meyer-Horn, Mobbs, Moreland, Noordwal, Panero Florez, Pearson, Pelletier R., Perrin-Pelletier, Petersen, Petropoulos, Robinson, Sauwens, Schleyer, Schnieders, Tukker, Whitworth, Wick.

Følgende, tilstedeværende eller repræsenterede, medlemmer stemte hverken for eller imod:

De dames en heren: Arena, Aspinall, Beltrami, Berns, Bredima-Savopoulou, Ceyrac, Dawson, Delorozoy, de Tavernier, Green, Kazazis, Lustenhouwer, Marvier, Muller, Pardon, Proumens, Rebuffel, Schade-Poulsen, Solari, Thys.

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om overførsel af skibe fra et register til et andet inden for Fællesskabet⁽¹⁾

(91/C 60/10)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 21. juni 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 84 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for transport og kommunikation, som udpegede Javier Velasco Mancebo til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 12. december 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 282. plenarforsamling, den 18. december 1990, enstemmigt følgende udtalelse.

1. Indledning

1.1. Kommissionen har udsendt en meddelelse, »EF-skibsfartens fremtid«⁽²⁾, som danner grundlag for »Foranstaltninger til forbedring af EF-skibsfartens driftsvilkår«. I kapitlet »Områder, på hvilke der fremover skal træffes foranstaltninger og ledsageforanstaltninger« behandles spørgsmålet om teknisk harmonisering og standardisering samt overførsel af skibe fra et fællesskabsland til et andet. Det erkendes i meddelelsen, at det er nødvendigt at styrke disse foranstaltninger med henblik på at forbedre flådens konkurrencedygtighed og driftssikkerhed.

1.2. Kommissionens meddelelse indeholder et forordningsforslag om oprettelse af et EF-skibsregister. Under dette forslags afdeling 4: Faciliteter som følge af optagelse i EUROS, omhandles overførsel af skibe inden for EF i artikel 12, og anerkendelse af de søfarendes kvalifikationer i artikel 13.

1.3. Der slås i dokumentet kraftigt til lyd for en liberalisering af overførslen af skibe inden for EF, da det for skibsrederen vil betyde væsentligt reducerede udgifter til udskiftning af udstyr, ekstra afprøvning, godkendelsesgebyrer og ventetid.

1.4. Det konstateres endvidere i denne sammenhæng, at en liberalisering af overførslerne ganske vist kan opnås gennem gensidig anerkendelse af normer, men at det samtidig er nødvendigt at tage skridt i retning af teknisk harmonisering og standardisering inden for EF.

Det er derfor ønskeligt, at EF lægger sig på linje med Den internationale søfartsorganisation (IMO) i dette spørgsmål.

1.5. Artikler 12 og 13 (Overførsel af skibe og Anerkendelse af de søfarendes kvalifikationer) indeholder således en bestemmelse om grundlæggende tekniske krav, der skal fastsættes af Rådet inden den 1. juli 1991.

2. Baggrund

2.1. ØSU har flere gange tidligere udtalt sig om dette spørgsmål, og det materiale kan lægges til grund for denne udtalelse.

2.2. I ØSU's udtalelse om »Forslag til Rådets direktiv om de mindstekrav, der skal opfyldes af fartøjer, som anløber eller forlader Fællesskabets søhavne med farligt eller forurenende gods i emballeret form«⁽³⁾ (ordfører: Bredima Savopoulou) hedder det:

— »EF har to muligheder: Det kan enten indføre egne normer og krav, eller det kan arbejde henimod en effektiv anvendelse af de internationale normer ... ØSU henstiller derfor, at EF vælger den anden mulighed, dvs. at man overtager de internationale normer, der er blevet opstillet af specialiserede internationale søfartsorganer, idet man integrerer dem i EF-lovgivningen og sikrer sig deres nøje overholdelse.

— Den internationale søfartsorganisation (IMO) — et særligt organ under FN med 133 medlemsstater — er det organ, der frem for noget tager sig af spørgsmål vedrørende sikkerhed for skibsfarten og beskyttelse af havmiljøet.

— Det skal understreges, at det ikke blot er lande, der deltager i IMO, men også organisationer, som repræsenterer alle interesserede parter, dvs. skibsfartsinteresser, den kemiske industri, miljøorganisationer og søfolk. «

⁽¹⁾ EFT nr. C 153 af 22. 6. 1990, s. 14.

⁽²⁾ KOM(89) 266 endelig udg.

⁽³⁾ EFT nr. C 329 af 30. 12. 1989.

2.3. I ØSU's udtalelse om »Foranstaltninger til forbedring af EF-skibsfartens driftsvilkår« (ordfører: Witworth) ⁽¹⁾ hedder det:

— »ØSU ser med tilfredshed på gennemførelsen af princippet om gensidig anerkendelse af tekniske standarder og lettere overførsel af skibe, og det støtter forslaget om, at det skal ske ved koordineret anvendelse i medlemsstaterne af de internationale standarder, der er vedtaget i IMO, med det sigte at de generelle standarder i EF opretholdes og forbedres.«

Og videre:

— »En fælles transportpolitik må medvirke til det sociale fremskridt ved dels at sikre, at transportbehovet dækkes set ud fra et økonomisk helhedssynspunkt, dels at bidrage til forbedrede livs- og arbejdsvilkår for de mennesker, der er beskæftiget inden for transporten.«

3. Forslaget til forordning

3.1. Ideen med forslaget er at lette overførslen af skibe fra et register til et andet inden for EF, således at visse driftsomkostninger undgås.

3.2. Kommissionen foreslår gensidig anerkendelse af internationale certifikater som et positivt skridt i retning af fri overførsel af skibe inden for EF.

3.3. Kommissionen fastslår dog, at fri bevægelighed for varer kun kan opnås, hvis man går ud fra princippet om teknisk harmonisering af skibsudstyr og certificering som defineret i Rådets resolution af 7. maj 1985 om en »ny approach« med hensyn til teknisk harmonisering og standardisering.

3.4. Det fremgår af forslagets to første betragtninger, at hovedsigtet er at opretholde et højt sikkerhedsniveau og at forbedre konkurrenceevnen. Hvad angår sikkerhed, er det indlysende, at IMO's normer skal være arbejdsgrundlaget.

3.5. Kommissionen foreslår endvidere, at der ned sættes et ekspertudvalg til løbning af de fortolkningskonflikter, der kan opstå i forbindelse med den gensidige anerkendelse.

4. Generelle bemærkninger

4.1. ØSU støtter Kommissionens forslag, da det tydeligvis letter udvidelsen af det indre marked til også

at omfatte handelen med skibe og samtidig ser på spørgsmålet om overensstemmelse med de sikkerheds- og miljøbeskyttende foranstaltninger.

4.2. Liberaliseringens forløb kan dog vække en vis bekymring.

4.2.1. Kommissionens forslag er tilsyneladende på mellemlang sigt i modstrid med ØSU's holdning, da det forudsiger en gensidig anerkendelse af certifikater i en overgangsperiode, indtil EF-kravene er blevet fastlagt. ØSU har imidlertid udtalt sig til fordel for overordnede internationale normer, som EF så anerkender.

4.2.2. ØSU støtter naturligvis det synspunkt, det har givet udtryk for i sine tidligere udtalelser, og tilføjer, at de internationale normer skal indføres på en måde, der sikrer, at et EF-land med et højt teknisk sikkerhedsniveau i forbindelse med arbejdsvilkår ikke nødsages til at forringe det.

ØSU mener endvidere, at man må være på vagt over for mulige forringelser af sikkerheden eller miljøet som følge af besparelserne, både nationalt og på EF-niveau.

EF bør derfor i de internationale organisationer arbejde for, at disse betingelser overholdes. Det kan kun ske gennem krav om en nærmere præcisering af normerne og det nationale ansvar, så fortolkningsforskelle undgås.

Under alle omstændigheder bør man i tråd med ØSU's holdning stræbe efter at forbedre de nationale sikkerhedsforhold.

4.2.3. ØSU konstaterer, at passagerskibe ikke er omfattet af forslaget, og det opfordrer Kommissionen til hurtigst muligt at fremsætte forslag til en forordning, der tillader en fri overførsel af disse skibe med garantier for et højt sikkerhedsniveau.

4.2.4. ØSU støtter tillige forslaget om at oprette et ekspertudvalg, men kunne tænke sig, at der udvikles en rådgivningsprocedure i forbindelse med sikkerhedskonflikter i lighed med IMO's procedure, dvs. høring af arbejdsgivere, fagforeninger, miljøorganisationer og forbrugere.

5. Særlige bemærkninger

5.1. De grundlæggende tekniske krav, der skal fastsættes af Rådet inden den 1. juli 1991, bør kun omfatte

⁽¹⁾ EFT nr. C 56 af 7. 3. 1990.

harmonisering og standardisering af de normer, som ligger under et vist minimum og derfor bør revideres og forelægges som et EF-forslag for IMO til godkendelse.

5.2. Artikel 9

Første afsnit: i stedet for » kan « skrives » bør «.

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om:

- Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 3164/76 om adgang til markedet for international vejgodstransport, og
- Kommissionens forslag til Rådets forordning (EØF) om ændring af forordning (EØF) nr. 4059/89 om betingelserne for transportvirksomheders adgang til at udføre intern vejgodstransport i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende

(91/C 60/11)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 6. december 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 75 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om de ovennævnte emner.

ØSU besluttede på sin 282. plenarforsamling den 18. og 19. december 1990 (mødet den 18. december 1990) at udpege Eike Eulen til hovedordfører og vedtog enstemmigt følgende udtalelse.

Det økonomiske og sociale Udvalg godkender de to forslag til forordning, idet man dog fremsætter følgende bemærkninger.

1. Kommissionens sigte med forslagene

1.1. På grund af EF's udvidelse som følge af Tysklands forening skal fællesskabskontingentet fra 1991 forhøjes i overensstemmelse med den mertillkommende godstransport. Det er tanken, at de supplerende fællesskabstilladelser i den internationale vejgodstransport skal fordeles mellem medlemsstaterne efter samme fordelingsnøgle, som blev anvendt ved Spaniens og Portugals tiltrædelse af Fællesskabet.

1.2. Af samme årsag bør det nuværende kontingent for cabotagekørsel på 15 000 tilladelser forhøjes med yderligere 298 tilladelser for perioden fra 1. januar 1991 til 30. juni 1991. Disse supplerende tilladelser skal fordeles mellem medlemsstaterne i overensstemmelse med de principper, der ligger til grund for fordelingen af fællesskabskontingentet for 1991.

2. Almindelige bemærkninger

De transportpolitiske synspunkter, som ØSU fremsatte i sin udtalelse om » EF og Tysklands forening « (hovedordfører: J.P. Petersen) af 20. november 1990⁽¹⁾ viser tydeligt baggrunden for den forestående rådsafgørelse. ØSU fandt det positivt, at Kommissionen også ville lægge særlig vægt på en udbygning af øst/vest-aksens infrastrukturer, så man ikke blokerer for udviklingen af den europæiske økonomiske zone, og man undgår, at den hermed forbundne samhandel hæmmes af flaskehalse på transportområdet. Den påtænkte tilpasning af markedsadgangsbestemmelserne må i den henseende siges at opfylde sin hensigt.

⁽¹⁾ Dok. ØSU 1378/90.

3. Særlige bemærkninger

3.1. Kommissionen ønsker med sine forslag at lade bestemmelserne i forordningerne om adgang til markedet for international vejgodstransport og om transportvirksomheders adgang til at udføre intern vejgodstransport i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende (cabotage) være gældende på det supplerende gods-transportmarked, som er opstået med Tysklands forening. Det er derfor mærkeligt, at Rådet med sin forordning (EØF) nr. 1053/90 kun har forhøjet fællesskabskontingentet for 1990 med 40% og endnu ikke har færdigbehandlet Kommissionens forslag om en yderligere forhøjelse af fællesskabskontingenterne for 1991 og 1992.

3.2. Det økonomiske og sociale Udvalg har ved flere lejligheder beskæftiget sig indgående med bestemmelserne vedrørende adgang til vejgodstransportmarkedet, og senest den 19. september 1990 i forbindelse med et forslag til Rådets forordning om indførelse af en definitiv markedsordning for vejgodstransport⁽¹⁾. ØSU udtal-

⁽¹⁾ EFT nr. C 344 af 31. 12. 1985, s. 7 (ordfører: Binnenbruck); EFT nr. C 180 af 26. 5. 1986, s. 37 (ordfører: Bleser); EFT nr. C 333 af 29. 12. 1986, s. 19 (ordfører: L.J. Smith); EFT nr. C 232 af 31. 8. 1987, s. 34 (ordfører: L.J. Smith); EFT nr. C 112 af 7. 5. 1990, s. 14 (ordfører: Corell Ayora); EFT nr. C 332 af 31. 12. 1990, s. 133 (ordfører: Tukker).

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

te sig i sin tid om de to kommissionsforslag, der førte til forordningerne af 1976 og 1989, som nu skal tilpasses det ændrede godstransportmarked.

3.3. I bestræbelserne for at finde en løsning på øst/vest-aksens transportproblemer må man ikke glemme, at det fortsat er meget nødvendigt at træffe beslutninger om harmonisering, specielt af de transportøkonomiske og sociale rammebetingelser. Med EF's udvidelse mod øst vil der snarere i endnu højere grad være behov for politiske beslutninger om tilpasninger til imødegåelse af konkurrenceforvridninger.

3.4. Det økonomiske og sociale Udvalg har naturligvis fortsat samme syn på de gældende ordninger, som ikke ændres med hensyn til selve systemet, men blot tilpasses som følge af Tysklands forening. Der henvises derfor i denne forbindelse udtrykkeligt til de relevante udtalelser om dette spørgsmål.

4. Afsluttende bemærkning

Det økonomiske og sociale Udvalg udtrykker sin tilfredshed med, at Kommissionen ufortøvet tager højde for den aktuelle udvidelse af vejgodstransportmarkedet, og bifalder ligeledes den foreslåede fordeling af de supplerende fællesskabstilladelser på medlemslandene.

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om principperne for tilrettelæggelse af veterinærkontrollen for tredjelandsprodukter, der føres ind i Fællesskabet⁽¹⁾

(91/C 60/12)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 4. oktober 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for landbrug og fiskeri, som udpegede Georges Proumens til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 7. december 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 282. plenarforsamling den 18. december 1990 enstemmigt følgende udtalelse.

ØSU mærker sig med interesse det foreliggende forslag til forordning, hvis betydning den erkender. Det godkender forordningens anvendelsesområde, dog med forbehold af nedenstående bemærkninger.

1. Generelle bemærkninger

1.1. Ifølge Kommissionen skal det understreges, at dette forslag til forordning, som vedrører tredjelandsprodukter, er en logisk følge af direktiv 89/662/EØF om veterinærkontrol i samhandelen i Fællesskabet. De pågældende produkter skal grundigt kontrolleres ved EF's grænser, før de kan bringes i fri omsætning i medlemsstaterne.

1.2. To af forordningsforslagets vigtigste mål er:

- først og fremmest at beskytte dyrs og menneskers sundhed og dernæst,
- at sikre forsyningerne.

1.3. Der opereres med to ordninger, alt efter om der er tale om produkter, der har været genstand for harmonisering på EF-plan og produkter, som ikke har været genstand for harmonisering på EF-plan.

2. Procedure

A. Harmoniserede produkter

2.1. I forordningen skelnes der mellem følgende former for kontrol:

- a) dokumentkontrol;

- b) identitetskontrol;

- c) fysisk kontrol.

2.2. Dokumentkontrol består i en kontrol af de dokumenter, der ledsager produkterne ved deres ankomst til Fællesskabets område.

Det drejer sig bl.a. om oprindelses- og sundhedscertifikater.

Det skal bemærkes, at direktiv 72/462/EØF og 89/227/EØF lægger op til en harmonisering af kontrollen med produkters oprindelse og sundhedstilstand.

Det foreliggende forordningsforslag er af en mere tvungende karakter, bl.a. i betragtning af de større risici for spredning af smitsomme sygdomme, som afskaffelsen af kontrollen ved EF's indre grænser fører med sig.

2.3. Identitetskontrollen består i en kontrol, eller mere nøjagtigt, en identificering af de produkter, der

er anført i ledsagedokumenterne. Identitetskontrollen foregår på to måder:

- a) uden anden form for kontrol, hvis de pågældende produkter skal anbringes på oplag under toldoplagsproceduren eller på midlertidigt oplag;
- b) sammen med en fysisk kontrol, hvis de pågældende produkter skal overgå til frit forbrug.

B. Ikke-harmoniserede produkter

2.4. Hvis denne type produkter overgår til frit forbrug i den medlemsstat, hvor de er indført i EF, finder ovennævnte procedure anvendelse.

⁽¹⁾ EFT nr. C 252 af 6. 10. 1990, s. 10.

2.5. Hvis disse produkter derimod skal sendes videre til en anden medlemsstat, er der to muligheder, idet kontrollen foretages:

- enten i indførselslandet,
- eller i bestemmelsesstaten; i sidstnævnte tilfælde forsendes de pågældende produkter under proceduren for ekstern fællesskabsforsendelse i køretøjer forseglet af den kompetente myndighed.

Her er der i alt væsentligt tale om en midlertidig procedure.

3. Kontrol

3.1. Kontrolstederne skal være beliggende i umiddelbar nærhed af indførselsstedet til området.

3.2. Kontrolstederne ledes af en embedsdyrlæge, som eventuelt kan lade sig bistå af personale, der er uddannet specielt med henblik herpå.

3.3. Medlemsstaterne skal tilstille hinanden en liste over de godkendte kontrolsteder.

3.4. ØSU bemærker, at levende dyr over hovedet ikke er omfattet af denne forordning. Kommissionen er i færd med at udarbejde en anden forordning, som skulle foreligge først i 1991.

4. Særlige bemærkninger

4.1. Den ovennævnte fysiske kontrol foretages af alle varepartier efter de gældende toldregler for statistisk prøveudtagning (f.eks. *military tables*).

4.2. ØSU ville gerne vide, i hvilket omfang harmoniseringen af procedurerne vil blive ledsaget af en harmonisering af kontrolstederne.

Det er vigtigt, at kontrolstederne i samtlige medlemsstater er forholdsvist lige godt udrustet med personale og faciliteter.

Medlemsstaterne skal desuden sørge for, at personalet og faciliteterne er afstemt efter trafikens omfang.

Det overvejes således at skære ned på antallet af kontrolsteder.

Det må følges undgå, at mangel på udstyr og personale påfører importørerne de yderligere omkostninger, som lang ventetid ved kontrolstederne indebærer.

I betragtning af trafikens omfang må en sådan mangel heller ikke medføre, at der foretages en for hurtig kontrol på bekostning af sundheden.

4.3. ØSU gør i øvrigt opmærksom på, at kontrolforanstaltninger, der foretages under sammenlignelige vilkår, må være lige strenge.

Omkostningerne ved kontrollen og fordelingen af disse omkostninger må ligeledes harmoniseres. Kommissionen er i færd med at udarbejde bestemmelser herom.

Finansieringen skal foregå via den såkaldte veterinærfond, men sektionen er i tvivl om, hvorvidt bidraget herfra vil være tilstrækkeligt.

4.4. Det skal bemærkes, at EF-godkendelsen af kontrolstedet kan begrænses til visse typer produkter. Eksempelvis kan kontrollen i en portugisisk havn være begrænset til fisk, da der ikke foregår nogen regelmæssig kødimport (*cost-benefit*-forholdet).

4.5. I Grækenlands særlige tilfælde, og mere specielt ved varetransport ad landevej eller pr. jernbane fra andre medlemslande via tredjelande, foretager de kompetente myndigheder kun en dokumentkontrol og en kontrol af forseglingen på de pågældende køretøjer eller containere.

4.6. ØSU ville gerne vide, om der kan forventes kritik fra bestemte tredjelande.

Nogle af disse lande, bl.a. USA og Japan, har således en strengere kontrol end EF.

Den nationale kontrol i andre tredjelande er derimod ikke så streng, og man kunne derfor frygte, at især den sidste gruppe af lande vil anklage EF for protektionisme.

Man må under alle omstændigheder undgå at slække for meget på tøjlerne under henvisning til, at der er fremsat klager over det foreliggende forordningsforslag.

Årvågenhed er påkrævet i denne forbindelse, og det er følgelig meget vigtigt, at Kommissionen støtter arbejdet i Den almindelige overenkomst om Told og Udenrigshandel (GATT) om sundhedsmæssige og fysiosanitære handelshindringer.

4.7. Det er i alle tilfælde vigtigt at gennemføre de foranstaltninger, der er fastsat i direktiv 77/99/EØF og 89/227/EØF, og som vedrører oprindelse, sundhedstilstand og -forhold, hygiejne i forbindelse med slagting, emballering, tilvirkning, oplagring og transport samt forbud mod remanenser af ioniserende stråling.

5. Særlige bemærkninger

5.1. Hvad angår spørgsmålet om område, er produkter fra visse spanske øer og ikke-europæiske, franske, hollandske og danske områder underkastet de samme importregler som tredjelandsprodukter.

5.2. Hvad angår Forbundsrepublikken Tyskland, er det tidligere DDR-område naturligvis omfattet af den foreliggende forordning.

5.3. I betragtning af, at der helt sikkert vil komme til at foregå en import fra landene i Central- og østeuropa, vil det imidlertid i denne forbindelse blive nødvendigt at oprette et tilstrækkeligt antal veludstyrede kontrolsteder, således at der kan foretages en streng kontrol.

5.4. Under alle omstændigheder vil de godkendte kontrolsteder blive kontrolleret af Kommissionens veterinærsagkyndige, som også har beføjelse til om nødvendigt at foretage kontrol på stedet i samarbejde med de nationale kompetente myndigheder.

Disse ekspertomkostninger afholdes af Kommissionen, uanset hvad grunden er til at foretage den kontrol, der er omtalt i artikel 18 i forordningen.

5.5. Som en supplerende foranstaltning foreslås der et program for udveksling af embedsmænd til at foretage kontrol af produkter fra tredjelande.

EF kan i øvrigt yde et finansielt bidrag til dette program.

6. Komitologi

Den Stående Veterinærkomité, der er omtalt i artikel 20, og for hvilken der gælder de procedurer, der er fastsat i artikler 21 og 22 i det foreliggende forslag, er i overensstemmelse med det såkaldte komitologi-system, som blev indført med Rådets afgørelse af 14. juli 1987 om nedsættelse af de forskellige typer udvalg, også kaldet komitologi-afgørelsen.

7. Særlige henstillinger

ØSU ser gerne, at der hvert år udarbejdes rapporter om bl.a. eventuelle alvorlige overtrædelser, der er blevet konstateret om de pågældende produkters oprindelseslande, samt om hvilke forholdsregler, der blev taget i den henseende.

Disse rapporter bør tilstilles ØSU, bl.a. for at holde forbrugerorganisationerne orienteret.

8. Der henvises til ØSU's udtalelse fra den 14. december 1988 om direktiv 89/662/EØF⁽¹⁾. Denne udtalelse og den foreliggende skal betragtes under ét.

⁽¹⁾ EFT nr. C 56 af 6. 3. 1989.

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om Kommissionens forslag til Rådets direktiv om reklame for humanmedicinske lægemidler⁽¹⁾

(91/C 60/13)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 21. juni 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 100 A at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for miljø-, sundheds- og forbrugerspørgsmål, som udpegede Sergio Colombo til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 4. december 1990.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 282. plenarforsamling den 19. december 1990 uden stemmer imod og en stemme hverken for eller imod følgende udtalelse.

1. Indledende bemærkninger

1.1. Med dette nye forslag til direktiv fortsætter Kommissionen sine bestræbelser for at harmonisere de forskellige aspekter af bestemmelserne for den farmaceutiske sektor for hermed at fjerne hindringerne for fri bevægelighed for medicinalvarer såvel med henblik på enhedsmarkedet som for at beskytte befolkningens sundhed på et højt niveau.

1.2. Direktivet om reklame indgår i det program, som blev fremlagt i hvidbogen fra 1985, og udgør en opfølgning af forslagene vedrørende:

- engrosforhandling af humanmedicinske lægemidler,
- udleveringsbestemmelser for humanmedicinske lægemidler, og
- etikettering og indlægssedler til humanmedicinske lægemidler.

Der henvises til ØSU's udtalelser herom⁽²⁾.

1.3. Forslaget sigter på at harmonisere bestemmelserne for lægemiddelreklame, der henvender sig til offentligheden eller til læger og andre medicinalpersoner.

1.4. Der er tale om et vigtigt aspekt, da de beløb, som denne industri afsætter til reklame rettet til offentligheden og til medicinalpersoner samt til oplysning af medicinsk og forskningsmæssig art, er en ret betydelig post.

1.5. Det er en følsom sektor, hvis produkter tager direkte sigte på sundhedsfremme, hvorfor det er legitimt at fremsætte krav om særlige EF-bestemmelser i lægemiddelsektoren, uden at der gribes ind i de generelle bestemmelser i direktiv 84/450/EØF om vildledende

reklame og direktiv 89/552/EØF om tv-radiospredningsevirsomhed.

1.6. Alle medlemsstaterne har indført en særlig lovgivning for lægemiddelsektoren og har fastlagt en lovgivning for reklame for lægemidler.

1.7. En analyse af situationen i de enkelte medlemsstater viser, at der trods en betydelig grad af overensstemmelse er tale om en række forskelle, både med hensyn til tilladelse til reklame og til ordninger og niveau for kontrol med reklame, hvilket kræver en EF-lovgivning med henblik på harmonisering.

1.8. Dog er der kun mindre forskelle med hensyn til oplysninger til medicinalpersoner i de enkelte medlemsstater. Da der såvel på nationalt som på EF-plan foreligger adfærdskodekser på dette område, kan erfaringerne hermed tjene som reference.

2. Generelle bemærkninger

2.1. ØSU tilslutter sig direktivets indhold og opbygning, men ønsker dog at fremsætte følgende bemærkninger og forslag til forbedring.

2.2. ØSU konstaterer, at sondringen mellem reklame henvendt til offentligheden og reklame henvendt til medicinalpersoner, skyldes, at der kræves forskellige oplysninger og findes forskelle i lovgivningen på disse områder. ØSU noterer sig, at grupperingen under samme lovgivning svarer til en udbredt praksis i medlemsstaterne, men ser med bekymring på de misforståelser, der kan opstå som følge af en upræcis skelnen mellem reklame henvendt til offentligheden på den ene side og salg fremstød og information henvendt til medicinalpersoner på den anden.

2.3. ØSU tilslutter sig specielt, at forbudet mod reklame henvendt til offentligheden skal omfatte receptpligtig medicin, men minder om de betænkeligheder, der allerede er givet udtryk for i udtalelsen om »udleve-

⁽¹⁾ EFT nr. C 163 af 4. 7. 1990, s. 10.

⁽²⁾ EFT nr. C 225 af 10. 9. 1990.

ringsbestemmelser «, vedrørende medlemsstaternes udfoldelsesmargen inden for klassificeringen af medicinalvarer med eller uden receptpligt: forskellige fortolkninger af klassificeringskriterierne kan få konsekvenser for den tilladte og ikke-tilladte reklame over for offentligheden.

2.4. Endelig minder ØSU om, at det er vigtigt med en passende undervisning i helbredsforhold, der kan garantere »den rationelle brug af lægemidlet«, som reklamen skal fremme i henhold til forslaget artikel 2, stk. 3.

2.5. Skønt reklamen kan være et oplysningsmiddel, er den dog ikke det vigtigste instrument, og kan på ingen måde træde i stedet for oplysningsmaterialet på etiketten eller indlægssedlen eller oplysningsmaterialet til medicinalpersoner.

2.6. ØSU opfordrer endvidere til, at det undersøges, hvordan og via hvilke instanser man kan fremme harmoniseringen af de ordninger og organer, hvorigennem reklamen for lægemidler kontrolleres.

3. Særlige bemærkninger til artiklerne

3.1. Definitioner — Artikel 1, stk. 3

3.1.1. Ved at lade definitionen på »reklame« omfatte information og salgsfremstød over for medicinalpersoner risikerer man at sammenblende et uberettiget incitament til lægemiddelordning med det videnskabelige informationsarbejde, som bør finde sted.

3.1.2. Det må f.eks. defineres, om deltagelse i videnskabelige kongresser skal anses for at være et uberettiget pres eller den nødvendige faglige og videnskabelige ajourføring, der indgår i et efteruddannelsesprogram for lægen, og som kan komme patienterne til gode.

3.1.3. Omtalen i stk. 3, tredje led, af »invitationer til kongresser« uden nærmere præcisering giver anledning til en vis undren og bør bortfalde, idet det forekommer at stemple ethvert initiativ til oplysning og uddannelse inden for sundhedssektoren som tilskyndelse af kommerciel karakter.

3.2. Artikel 2, stk. 3

Udtrykket »den rationelle brug« er for generelt; det foreslås at benytte vendingen »passende og korrekt brug«.

3.3. Artikel 4

3.3.1. Af hensyn til bedre forbrugerbeskyttelse forekommer det forvirrende, at der kan vælges mellem at

yde de oplysninger, der er nødvendige for korrekt brug såsom terapeutiske indikationer og særlige advarsler, og en opfordring til blot at læse indlægssedlen.

3.3.2. Advarslerne og indlægssedlen er af allerstørste betydning for fuldstændig information af forbrugerne; en opfordring til læsning heraf bør altid ledsage reklamen. De læses imidlertid først ved indkøb af medicinen; forbrugerne kan ledes på afveje ved indkøbet, hvis kontraindikationer ikke angives udtrykkeligt.

3.3.3. Pladsmangel kan ikke anvendes som begrundelse for ikke at yde de absolut nødvendige oplysninger i et klart og letfatteligt sprog, men det er ikke hensigtsmæssigt at medtage alt for mange teknisk-videnskabelige detaljer i reklame henvendt til befolkningen.

3.3.4. I tilfælde, hvor de væsentligste informationer fremgår af den ydre emballage, er ØSU dog indforstået med, at en opfordring til at læse oplysningerne på emballagen og/eller indlægssedlen er det bedste middel, når der er tale om lægemidler, som ikke stiller krav om særlige advarsler.

3.4. Artikel 5, litra d)

Medicinreklame henvendt til børn bør under alle omstændigheder være forbudt; formuleringen »udelukkende eller hovedsagelig« synes at give spillerum for omgåelse af forbudet.

3.5. Kapitel III — Overskrift

Udtrykket reklame er for begrænset til at kunne beskrive det komplekse salgs- og oplysningsarbejde, som er henvendt til medicinalpersoner; overskriften ville blive mere nuanceret, hvis der henvistes til oplysningsarbejde.

3.6. Artikel 3, stk. 2

Det bør fremgå klart, at listen over terapeutiske indikationer, som det er forbudt at omtale i reklamer, er vejledende og ikke udtømmende.

3.7. Artikel 8, stk. 1

3.7.1. Skønt det ikke er muligt i et direktiv om reklame for lægemidler at definere »lægemiddelkonsulent« rent fagligt, må det konstateres, at der trods usædvanlig vage krav (»...skal have en passende uddannelse og være i besiddelse af den fornødne faglige viden«) påhviler disse konsulenter en række forpligtelser og ansvar.

3.7.2. Det er derfor nødvendigt at fastsætte et højere uddannelsesniveau og en særlig uddannelse og ajourføring fra virksomhedernes og sundhedsmyndighedernes eller fra universiteternes side vedrørende såvel de videnskabelige som de juridiske og etiske aspekter af faget. Lægemedelkonsulentens position i den farmaceutiske industri må endvidere klarlægges.

3.7.3. Sådanne præciseringer forekommer også vigtige på grund af den rolle med hensyn til overvågning af lægemidlerne og til hurtig og kvalificeret vurdering af deres bivirkninger, som tillægges udøverne af denne profession.

3.8. Artikel 8, stk. 3

3.8.1. Det bør specificeres, at tilbagemeldingerne til virksomhederne via denne kanal er noget andet og er underkastet andre bestemmelser end fase IV af det kliniske forsøg; de oplysninger, som der sigtes til i denne artikel, leveres *gratis* af lægen under en normal samtale med lægemiddelkonsulenten.

3.8.2. Endvidere kan hverken tilbagemeldingerne eller fase IV træde i stedet for den generelle kontrolordning for lægemidler, der er påtænkt af Verdenssundhedsorganisationen (WHO).

3.9. Artikel 9

3.9.1. I stykke 1 bør det præciseres, hvad der forstås ved » hvis reelle værdi er ubetydelig «. Følgende formulering foreslås:

» hvis værdi ikke kan føre til, at de betragtes som en mulig tilskyndelse af medicinalpersoner til at ordinere det pågældende lægemiddel ud over tilfælde, hvor dette er i overensstemmelse med god klinisk praksis. «

3.9.2. Hvis omtalen af kongresser ikke slettes i artikel 1, stk. 3, som omhandler definitioner, foreslås det at tilføje et stykke om, at forbudet ikke gælder for ajourførings-kongresser, som udelukkende er bestemt for medicinalpersoner med henblik på information og efteruddannelse; thi man bør ikke lægge hindringer i vejen for lægemiddelindustriens indsats desangående.

3.10. Artikel 10

3.10.1. Den strenge begrænsning til to *gratis* prøver pr. år (og her menes der naturligvis pr. produkt) giver anledning til undren. Det forekommer i strid med kravet om bedre kendskab til og anvendelse af nye lægemidler, også i lyset af litra b), der forudsætter, at en medicinalperson har fremsat skriftlig anmodning og dermed gøres

direkte ansvarlig herfor; disse personer bør have en bredere skønsmargen.

3.10.2. Blandt lægemidler, hvoraf der ikke kan udleveres prøver, skal endvidere tilføjes lægemidler, der er følsomme over for varme og derfor letfordærvelige: konsulenterne råder ikke over passende udstyr og lokaler til korrekt opbevaring af prøver, der jo er lægemidler med alle disses virkninger.

3.11. Artikel 11

3.11.1. Det bør fastlægges, hvilket organ, der skal føre kontrol med reklamen og have ansvaret for at overvåge forholdet mellem budskabets præsentation og indhold, specielt hvor dette forhold går ud over korrekt information og i stedet bliver en tilskyndelse til brug af lægemidler.

3.11.2. Da medlemsstaterne har forskellige kontrolordninger, der varierer fra organer med særlig kompetence til selvregulering, kræves en harmonisering, hvilket Kommissionen bør tage op til behandling, ikke mindst her på tærsklen til fri bevægelighed inden for enhedsmarkedet.

3.11.3. Man ser positivt på initiativerne til udarbejdelse af en europæisk adfærdskodeks i denne sektor; den europæiske lægemiddelindustri har indtil videre nøjedes med at udforme en kodeks angående fremme af lægemidler over for medicinalpersoner; denne kodeks rummer imidlertid ikke gennemførelsesgarantier nok.

3.11.4. ØSU opfordrer Kommissionen til at undersøge, under hvilke former og i hvilke organer denne problematik kan behandles på EF-plan.

3.12. Artikel 12

At virksomheden har en videnskabelig tjeneste, som bør ledes af en medicinsk sagkyndig, der giver de bedste garantier i henseende til faglige kvalifikationer og retligt ansvar, udelukker naturligvis ikke, at medicinalpersonen kan modtage oplysninger fra andre kanaler såsom nationale eller europæiske databanker, eller at dette kan være påkrævet.

3.13. Artikel 13

3.13.1. Der må endvidere redegøres nøjere for, hvornår man skal » suspendere markedsføringstilladelsen « i tilfælde af, at bestemmelserne i artikel 13, stk. 1, ikke overholdes.

3.13.2. Anvendelse af suspensionsordningen på lægemidler af bevist terapeutisk værdi og nyhed vil være til skade for de syge — som ikke har nogen skyld — ved at berøve dem et lægemiddel af afgørende betydning.

3.13.3. Det forekommer berettiget, at industrien kan straffes såvel økonomisk som strafferetligt ved manglende overholdelse.

3.13.4. Sanktionerne bør dog stå i forhold til, hvor alvorlig overtrædelsen er, idet udgangspunktet skal være de risici, som overtrædelsen indebærer for befolkningens sundhed.

Brussel, den 19. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 64/432/EØF for så vidt angår diagnosticering af kvægbrucellose og enzootisk kvægleukose

(91/C 60/14)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 3. december 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for landbrug og fiskeri, som udarbejdede sin udtalelse den 7. december 1990 (ordfører: Georges Proumens).

ØSU vedtog på sin 282. plenarforsamling den 18. december 1990 enstemmigt følgende udtalelse.

ØSU godkender fuldt og helt det foreliggende direktivforslag. Der fremsættes imidlertid nogle bemærkninger, dog uden at forslaget rækkevidde anfægtes.

1. Generelle bemærkninger

1.1. Det foreliggende forslag har til formål at tilføje en ny diagnosticeringsmetode for kvægbrucellose og enzootisk kvægleukose. Denne metode bærer betegnelsen ELISA.

1.2. Forslaget indebærer en ændring af bilagene til direktiv 64/432/EØF på grundlag af den nyeste videnskabelige viden, hvad angår såvel diagnosticeringen som bekæmpelsen af de to ovennævnte sygdomme.

1.3. En specialiseret videnskabelig gruppe har behandlet spørgsmålet og gennemført forskellige internationale forsøg og har på baggrund heraf anbefalet at medtage ELISA-metoden i de tests, der skal gennemføres.

1.4. Den nye ELISA-metode beror på prøveudtagning af mælk i de beholdere, hvor mælken opbevares, mens andre metoder kun kunne bruges til individuel prøveudtagning blandt kvæget.

1.5. Det er derfor indlysende, at denne metode er hurtigere, lige så effektiv samt billigere for de nationale myndigheder, som skal gennemføre prøverne.

1.6. Med de foreslåede ændringer af bilagene til direktiv 64/432/EØF præciserer man desuden de forskellige etaper i de planlagte prøver.

2. Særlige bemærkninger

2.1. Det bemærkes, at ELISA-metoden allerede har været benyttet i henved 10 år for andre smitsomme sygdommes vedkommende.

2.2. Disse 10 års erfaringer tillige med den videnskabelige rapport giver grund til at anse ELISA for at være en god og effektiv metode.

2.3. ØSU henstiller imidlertid til medlemsstaternes kompetente myndigheder at holde et vågent øje i det første gennemførelsesår, så det undgås, at de to pågældende sygdomme udvikler sig.

2.4. Det er nemlig forekommet, at tests har givet gode resultater, når de er gennemført i lille målestok, hvorimod der kan fremtræde visse mangler ved en mere generel udbredelse af testene.

2.5. Endelig skal det påpeges, at tidspunktet for ikrafttrædelsen i medlemsstaterne, dvs. den 1. januar 1991, ikke kan efterleves, og at man nok må vente til midt i 1991, førend direktivet kan efterkommes.

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om forslag til Rådets forordning (EØF) om EF-sortsbeskyttelse⁽¹⁾

(91/C 60/15)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 18. september 1990 under henvisning til EØF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for landbrug og fiskeri, som udpegede Rudolf Schnieders til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 7. december 1990.

ØSU vedtog på sin 282. plenarforsamling den 18. december 1990 enstemmigt følgende udtalelse.

1. Generelle bemærkninger

1.1. ØSU godkender Kommissionens forslag til forordning om EF-sortsbeskyttelse.

1.1.1. I sit forslag imødekommer Kommissionen stort set ØSU's udtalelse fra 1989 om beskyttelse af bioteknologiske opfindelser.

1.2. ØSU udtrykker tilfredshed med, at Kommissionen efter samråd med alle berørte kredse har fremlagt et forslag, der tager hensyn til, at det er nødvendigt:

- a) at gennemføre det indre marked;
- b) at tilgodese et miljøvenligt landbrugs krav og behov;
- c) at sikre planteforædlerne et rimeligt vederlag;
- d) at tilskynde til udvikling af nye sorter;
- e) at tage hensyn til den ordning, som er udformet af Unionen til Beskyttelse af Plantenyheder (UPOV).

1.3. ØSU tager til efterretning, at EF deltager i de igangværende UPOV-forhandlinger og vil sørge for, at den foreliggende forordning bringes på linje med den endelige UPOV-aftale.

1.4. ØSU mener, at forædlerne i EF med denne forordnings regler om én enkelt ansøgning og én enkelt beslutning opnår en retsbeskyttelse, som kan ansøre dem til at ansøge om beskyttelse i hele EF. Denne fremgangsmåde er et gevaldigt fremskridt, da forædlerne i dag skal ansøge om sortsbeskyttelse for hvert enkelt land. På den anden side kan forædlerne vælge kun at indgive ansøgning til de relevante nationale sortsbeskyt-

telsesmyndigheder, når der er tale om bestemte sorter og plantearter, som kun er egnede til at blive dyrket i mindre områder.

1.5. Kommissionens forslag fastlægger samtidig forholdet mellem sortsbeskyttelse om patentret, for så vidt angår plantemateriale, til fordel for sortsbeskyttelsen.

1.6. ØSU bifalder, at det anerkendte princip om undtagelser for landbruget skal reguleres ved ensartede bestemmelser via en speciel fremgangsmåde, som er afhængig af den enkelte planteart og gældende praksis i EF. Det er nødvendigt med en nøjagtig definition for anvendelsen af dette princip især i forbindelse med blomster og prydblommer.

1.6.1. I denne forbindelse udtrykker ØSU tilfredshed med, at den ordning, der gælder for det tidligere DDR (bortfald af undtagelser for landbruget), skal indgå i en fælles ordning, når dette forslag får fuld virkning.

1.7. ØSU mærker sig med tilfredshed,

- at Kommissionen har til hensigt at vedtage en afgiftsordning, som skal få mange forædlere til at anmode om beskyttelse af rettigheder i hele EF og
- som samtidig tager hensyn til de små og mellemstore forædlingsvirksomheders finansielle situation.

2. Særlige bemærkninger

2.1. Artikel 5, stk. 2, litra b)

På baggrund af den indflydelse, som dyrkningspraksis og i særdeleshed jordbunds- og klimaforhold har på den morfologiske og histologiske karakter, der kendetegner individerne i en taksionomisk gruppe, kan der opstå store afvigelser i dyrkningsresultatet. ØSU ser gerne, at der tages hensyn til denne faktor, og foreslår derfor, at man efter »bestanddelene« tilføjer »under sammenlignelige dyrkningsmæssige og økologiske forhold«.

⁽¹⁾ EFT nr. C 244 af 28. 9. 1990, s. 1.

2.2. Artikel 10, stk. 1

Tidsrummet for beskyttelse af nyheder bør, i det mindste for bestemte plantesorter, udvides til to år, for at man kan nå at indsamle bestemte oplysninger om sorterne.

2.3. Artikel 12

Hvis der indføres et krav om, at ikke-EF-borgere skal være repræsenteret af en befuldmægtiget, er der risiko for, at EF-borgere i tredjelande pålægges samme krav. Dette vil hovedsagelig ramme små og mellemstore virksomheder. Det samme gælder omvendt for tredjelandevirksomheder med og uden datterselskaber i EF. Risikoen for strukturbetinget forskelsbehandling skal vejes op mod det administrative behov for at have en national kontakt.

2.4. Artikel 13

ØSU går ind for en konkret definition på undtagelsen for landbruget, der kunne lyde således:

» Undtagelsen for landbruget dækker den forædling/formering samt behandling af plantematerialet, som

foretages af landbrugere, som udnytter deres landbrugsprodukter til gøtilsåning og nybeplantning af egne arealer, uanset om landbrugeren gør dette på sin egen bedrift eller vederlagsfrit for andre landmænd som led i gensidige landbrugsydelser. «

ØSU mærker sig, at landbrugeren ifølge Kommissionen har lov til at få rensset og sorteret sin egen såsæd mod aflønning. Man bør sørge for, at bestemmelsen om undtagelsen for landbruget ikke kan misbruges.

2.5. Artikel 18

ØSU går ind for, at sortsbeskyttelsens varighed ikke generelt sættes til 30 eller 50 år. Navnlig bør det være muligt at operere med kortere frister for plantearter, hvor den tekniske udvikling går hurtigt, f.eks. visse enårige markafgrøder og hurtigtvoksende træsorter.

2.6. Artikel 54

ØSU gør udtrykkeligt opmærksom på, at selve ideen bag EF-sortsbeskyttelsen, i forbindelse med det beskyttede materiales naturlige egenskaber, gør det absolut nødvendigt, at forædlerne får medindflydelse på valget af sortsmyndighed.

Bryssel, den 18. december 1990.

François STAEDLIN

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

**AMT FÜR AMTLICHE VERÖFFENTLICHUNGEN
DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
Luxemburg**

EUROPA IN ZAHLEN (Zweite Ausgabe)

Die Broschüre „Europa in Zahlen“ präsentiert Statistiken über das Leben in Europa in neuer Form: Zahlentabellen soviel wie nötig, erläuternde Texte, Graphiken, Bilder, thematische Karten soviel wie möglich, denn Europa zählt. Die Texte zu den Zahlen sind leicht verständlich geschrieben, ohne daß auf sachliche Genauigkeit verzichtet wurde.

66 Seiten — 21 × 27 cm

ISBN 92-825-9455-6 — Katalognummer: CA-54-88-158-DE-C

Preis in Luxemburg (ohne MwSt.): ECU 5,70

ES, DA, DE, GR, EN, FR, IT, NL, PT

PANORAMA DER EG-INDUSTRIE 1990

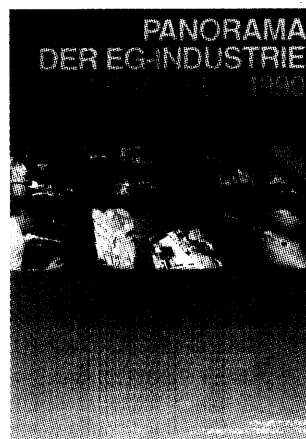
Zahlen, Fakten und Trend über Märkte in der Europäischen Gemeinschaft hat die Kommission der EG in Zusammenarbeit mit den europäischen Spitzenverbänden zusammengetragen. Die Informationen über Produktionskapazitäten, Engpässe und künftige Entwicklungen der europäischen Wirtschaft im Hinblick auf 1992 geben auch kleinen und mittleren Unternehmen die Möglichkeit, ihre Marktchancen zu überprüfen, um angemessene Strategien zu entwickeln.

1274 Seiten — 21 × 29,7 cm

ISBN 92-825-9923-X — Katalognummer: CO-55-89-754-DE-C

Preis in Luxemburg (ohne MwSt.): ECU 38

DE, EN, ES, FR, IT

GEMEINSAME NORMEN FÜR DIE UNTERNEHMEN

von Florence Nicolas in Zusammenarbeit mit Jacques Repussard

Die vorliegende Publikation soll zunächst darlegen, wie das europäische Normungssystem arbeitet, über welche Mittel es verfügt, wie es sich in den Rahmen der Gemeinschaftsinstitutionen fügt, wo die „Schnittstellen“ mit den nationalen und weltweiten Einrichtungen sind.

79 Seiten — 17,6 × 25 cm

ISBN 92-825-8552-2 — Katalognummer: CB-PP-88-A01-DE-C

Preis in Luxemburg (ohne MwSt.): ECU 9

ES, DA, DE, GR, EN, FR, IT, NL, PT

BESTELLSCHEIN ZU SENDEN AN
Amt für amtliche Veröffentlichungen der Europäischen Gemeinschaften
2, rue Mercier, L-2985 Luxemburg

Bitte senden Sie mir die oben mit gekennzeichneten Veröffentlichungen zu.

Name:

Anschrift:

..... Tel.:

Datum: Unterschrift:

**AMT FÜR AMTLICHE VERÖFFENTLICHUNGEN
DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN**

Luxemburg

EIN EUROPÄISCHER FINANZRAUM

von Dominique Servais

Der großräumige Markt muß auch eine finanzielle Dimension haben, d. h., es muß freier Kapitalverkehr und freier Verkehr mit finanziellen Dienstleistungen herrschen. Zwar sind in diesem Bereich schon Fortschritte erzielt worden, doch bleibt immer noch viel zu tun. Die angestrebte Schaffung eines echten „europäischen Raums“ macht die vollständige Liberalisierung des Kapitalverkehrs zu einer dringlicheren, aber auch anspruchsvolleren Aufgabe.

53 Seiten — 17,6 × 25 cm

ISBN 92-825-8570-0 — Katalognummer: CB-PP-88-C03-DE-C

Preis in Luxemburg (ohne MwSt.): ECU 6

ES, DA, DE, GR, EN, FR, IT, NL, PT

**DIE ÖFFENTLICHEN FINANZEN DER GEMEINSCHAFT
Der Gemeinschaftshaushalt nach der Reform von 1988**

Diese Veröffentlichung wurde ausgearbeitet, um allen, die privat oder beruflich Näheres über die öffentlichen Finanzen der Gemeinschaft erfahren wollen, ihre Rechtsgrundlagen und die großen Etappen ihrer Entwicklung vorzustellen sowie die Grundsätze der Haushaltsführung und ihren praktischen Vollzug zu erläutern.

122 Seiten — 21 × 29,7 cm

ISBN 92-825-9828-4 — Katalognummer: CB-55-89-625-DE-C

Preis in Luxemburg (ohne MwSt.): ECU 10,50

ES, DA, DE, GR, EN, FR, IT, NL, PT

BESTELLSCHEIN ZU SENDEN AN
Amt für amtliche Veröffentlichungen der Europäischen Gemeinschaften
2, rue Mercier, L-2985 Luxemburg

Bitte senden Sie mir die oben mit gekennzeichneten Veröffentlichungen zu.

Name:

Anschrift:

..... Tel.:

Datum: Unterschrift:

